

veto

nummer 19

8 februari 1999

Jaargang 25 - 1998-1999

afgifte: Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van
juni tot augustus)

België-Belgique
P.B.
3000 Leuven 1
2/2817

**Prof Malfliet
verdedigt
gelijkheidsbeleid**

p. 5

**Eredoktoraten &
etisch reveil
van de KU Leuven**

pp. 7-9

**Existenzmaximum:
de stad verkeerd**

p. 10

Groot aantal studenten geeft op voor of tijdens examens

Slaagsijfers relativeren belang toelatingsproef

Kweënzeventig procent van de eerstejaarstudenten die vorig academiejaar aan minimum één volledige examenperiode deelnamen, rondde dat eerste jaar met succes af. Vergeleken met vorig jaar, toen 70,16 procent van de eerstejammers slaagden, betekent dat een stijging met bijna twee procent. Topper is burgerlijk ingenieur-architect met 86 procent, samen met japanologie en slavistiek het beste resultaat. Onderaan de lijst vinden we geologie, waar amper 43 procent van de studenten die alle examens meededen uiteindelijk slaagde.

De nieuwe cijfers betekenen dus dat voor het eerst die studenten die voor of tijdens de examenperiode opgaven, niet in de tabellen zijn opgenomen — in eerste kandidatuur nog altijd een aanzienlijk deel van de studenten. Dat blijkt alvast uit een retroactieve berekening van de slaagsijfers van het academiejaar 1996-1997. Wanneer alle ingeschreven studenten in rekening genomen worden, slaagde in 1997 gemiddeld iets minder dan de helft van de studenten die zich in een eerste kandidatuursjaar aan de KU Leuven inschreven. Toch kan er dus van een positieve tendens gesproken worden. Professor Dirk Van Gerven, koördinator studentenbeleid, verklaart: "Ik denk dat de kwaliteitsbewaking en het overleg dat op diverse plaatsen gevoerd werd, daar niet vreemd aan zijn. De extra aandacht voor onderwijs, examens en evaluatie heeft daar ook mee te maken. Ook de visitaties die plaatsvonden hebben ingegrepen op de manier van omgaan met onderwijs. De stijging van de slaagsijfers gaat dus niet ten koste van de kwaliteit van het aangeboden onderwijs. Het is wel zo dat er binnen de standaard die we hanteren, meer aandacht gaat naar de eerstejaarsbegeleiding."

Dat de veranderde berekeningswijze van de slaagsijfers — waarbij de grote groep studenten die opgaven voor of tijdens de examens niet meer wordt meegerekend — de zaken optimistischer zou voorstellen dan ze zijn, wordt door Van Gerven ontkracht: "Deze berekeningswijze sluit aan bij de tabellen die ook aan de andere universiteiten gehanteerd worden. Ze moet vermijden dat de slaagsijfers aan de Leuvense universiteit ten onrechte als erg laag beschouwd worden in vergelijking met die aan de andere universiteiten."

Toch valt op dat bij richtingen met relatief lage slaagpercentages ook veel studenten afvallen voor of tijdens de examens. Een goed voorbeeld daarvan is kriminologie, de rode lantaarn van het academiejaar 1996-1997. Daar slaagde toen niet meer dan 20,32 procent van alle ingeschreven studenten. Volgens de nieuwe berekeningswijze levert dat een slaagsijfer van liefst 45

Tot twaalf februari kan je nog naar de fototentoonstelling ter gelegenheid van vijftienvijftig jaar Veto komen kijken. Een leuk alibi om hier eens binnen te vallen. O ja, Valentijnzoekertjes moeten vrijdag voor vier uur binnen zijn: veto@veto.student.kuleuven.ac.be. (foto Dieter Telemans 1994)

procent op voor dezelfde periode, wat meer dan een verdubbeling betekent. In 1998 verhoogde dat cijfer dan tot 53 procent. Toch bereidt men er een onderzoek voor over de problematische slaagsijfers, waarbij ondermeer de sociale afkomst van de studenten betrokken zal worden.

Oranje

Ook psychologie is zo'n richting waar traditioneel erg veel studenten voor of tijdens de examens afhaken. In 1998 slaagde volgens de nieuwe cijfers slechts 51 procent, een vermindering met zes procent tegenover het jaar ervoor. Volgens de cijfers die alle studenten meerekenen, slaagde dat jaar echter niet meer dan 32,2 procent van de psychologen-in-spe. Dekaan Roland Vandenberghe: "Misschien maken te veel studenten de verkeerde keuze, of schatten ze de moeilijkheidsgraad verkeerd. In we volgen die cijfers wel al een paar jaar op de voet en dit jaar zijn daar voor de tweede keer interne gesprekken aan verbonden binnen de kandidatuurcommissie. Daarbij hebben we deze keer specifieke aandacht besteed aan de opstelling van de partiegels, die overigens vrij goed waren. Bedoeling is inderdaad om het bijzonder grote aantal studenten dat onderweg afvalt, te reduceren."

De slaagkans bij geneeskunde —

voor het eerst kan het effect van de toelatingsproef gemeten worden — stegen met niet meer dan vier procent: van 71 naar 75 procent. Die stijging zou bovendien vooral veroorzaakt worden door de sterke daling van het aantal Nederlandse studenten geneeskunde in Leuven. Die scoorden traditioneel ver beneden de middelmaat, en slagen ook in mindere mate voor de toelatingsproef. Elisa Smit van faculteitskring Medica en zelf Nederlandse, verklaart: "Ik denk dat de proef voor Nederlandse studenten inderdaad een serieuze drempel betekent. Het probleem was dat heel wat Nederlanders dat eerste jaar in België zagen als een tussenoplossing: ze kwamen wel naar hier, maar hoopten toch dat ze in Nederland uitgeloot werden voor het volgende jaar, en dat was de verkeerde instelling. Die groep was helemaal niet gemotiveerd en kwam eerst een jaar feesten in België. Je kan zien dat de toelatingsproef dat soort toestanden afremt."

De toelatingsproef blijft ondertussen omstreken. Uit een recente studie van de Gentse professor De Maeseener blijkt dat de huidige toelatingspolitiek binnen twaalf à vijftien jaar tot een artsentekort zou leiden. Belangrijk daarbij is de tendens — ondermeer door de vervrouwelijking van het beroep — om meer in groepspraktijken te werken, en zo de werkdruk te verlagen. In Nederland bijvoorbeeld — waar men al

langer met een beperkte instroom werkt — moet men tegenwoordig al eens een beroep doen op Belgische artsen. Het lijkt er steeds meer op dat het aantal artsen dat in de toekomst zal afstuderen, niet groot genoeg zal zijn om de voorziene vestigingsplaatsen op te vullen. Lang niet alle studenten die met een studie geneeskunde beginnen, slagen. En van de studenten die wel afstuderen, wordt niet iedereen ook effectief huisarts. De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) pleit al jaren tegen die bindende toelatingsproef, ondermeer omdat ze onvermijdelijk een aantal studenten uitsluit die het wel gehaald zouden hebben maar bijvoorbeeld gewoon minder goed voorbereid waren.

Algemeen wordt dus wel een belangrijke stijging van de slaagsijfers voor eerstejaars vastgesteld, een stijging die zich overigens al enkele jaren doorzet aan de Leuvense unief. Door het grote deel van de studenten dat voor of tijdens de examens opgeeft uit de statistieken te halen, vermindert men evenwel sterk de waarde en het belang van de statistiek, en dreigt men vooral de afgevallen studenten te gaan beschouwen als *quantité négligeable*. En dat terwijl diezelfde groep toch een belangrijk deel van het probleem is.

Jeroen Lissens

De volledige lijst met slaagsijfers vind je op pagina 4.

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moeten vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of via e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven kunnen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 2400 tekens (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Homofobie (1)

De kernpremissa van de eerste vrije tribune uit Veto nummer zeventien was dat homoseksualiteit niet te normaliseren is. Hier valt zeker iets over te zeggen. Als iedereen homo of lesbo was, zou het met het nageslacht maar povertjes gesteld zijn.

Na deze stelling gaat de auteur echter uit de bocht. Onder het mom van de vrije meningsuiting eigent zij zich het recht toe om mensen te discrimineren. Mensen hebben inderdaad het recht iets af te keuren, maar dit is geen absoluut recht. Je moet hierbij de eigenheid van de ander respecteren. Als de auteur spreekt over een weerspiegeling van haar afkeer in recht en moraal, ontleent ze niet-hetero's het absolute recht op hun eigenheid.

Moet je de eigenheid van een dief ook respecteren? Neen. Het eerste basisverschil tussen een dief en een homo is dat de eerste per definitie iemand anders schade berekent, en de tweede niet. Dit hoort inderdaad weerspiegeld te worden in de rechtspraak. Een tweede fundamenteel verschil is trouwens dat een dief een keuze heeft, en een homo niet.

Nu komen we terug bij het uitgangspunt van de tekst, namelijk dat homoseksualiteit niet te normaliseren valt. Hier mag je niet zomaar uit besluiten dat je dit dan maar moet afkeuren. Je kunt het ook in zijn eigenheid respecteren. De afkeer is volgens de auteur gestoeld op het wezenlijke karakter van het menselijke leven zelf. Homoseksualiteit is dus volgens haar een bedreiging voor de mensheid. Dit lijkt me wat te veel eer. Het gedrag dat holebi's kenmerkt is louter intrarelatieel, en is dus niemand tot last. Het enige gevolg dat de maatschappij ondervindt, is het feit dat zij zich niet voortplanten. De afkeer wordt dus verantwoord door de angst voor de toelgang van toekomstige generaties (de zogeheten 'oermatuur'). Deze angst is nergens op gebaseerd. Er is geen enkele hetero op de hele planeet die homo wordt wanneer er geen homodiskriminatie meer zou zijn. Het geluk van deze mensen is geen gevaar voor het voortbestaan van het mensdom.

Rob Tilmans, eerste lic EW

Homofobie (2)

De vrije tribunes in Veto worden blijkbaar hoe langer hoe onverdraagzamer. Waarschijnlijk zal deze lezersbrief ook wel gekatalogeerd worden als "een poging om de vrije meningsuiting te kriminaliseren en om ze onder een ideologische diktatuur te plaatsen". Maar om homoseksualiteit een aberratie te noemen moet men wel eerst zowel de Universele als de Europese Verklaringen van de Rechten van de Mens

schenden. Vrije meningsuiting is immers niet onbeperkt. Lees de artikels dertig en zeventien van respectievelijk beide voornoemde verklaringen er maar eens op na: het oproepen tot discrimineren van andere mensen om om het even welke reden kan immers niet. Anders zouden alle mensenrechten onder vuur komen te staan en zij ze niets meer waard.

Dat niet iedereen zomaar overweg kan met wat hem of haar vreemd is, in casu

homoseksualiteit, vind ik echter niet meer dan evident. Dit is een psychologische realiteit die zeker bespreekbaar moet blijven. In die zin kan ik begrijpen dat mensen over een nieuw taboe spreken, en daar tegen reageren, als zij gekonfronteerd worden met een bijna verplichte verdraagzaamheid in hun omgeving. Men kan dan ook terecht stellen dat er rond dit thema veel hypokrisie bestaat. Maar als reden opgeven dat "de afwijzing van homoseksualiteit één van de normen is die worden gelegitimeerd door het wezenlijke karakter van het menselijke leven" vind ik allerminst getuigen van wetenschappelijke of rationele grondslag.

Ik kan mij integendeel moeilijk voorstellen hoe je de andere homo of lesbienne in zijn menselijkheid kan erkennen, zonder zijn (seksuele) eigenheid te erkennen. En het is toch ook niet omdat men crimineel gedrag niet kan tolereren dat men "bepaalde gedragingen van mensen (en de

ontstane cultuur daarrond"), waarvan geen enkele derde enig direkt gevolg ondervindt, moet gaan afkeuren. Het is in tegenstelling door grotere openheid en "outing" dat de regard de 'autre van deze mensen ook anderen duidelijk wordt. In mijn ervaring zijn op die manier zelfs sterke vriendschapsbanden tussen mensen van verschillende seksuele geaardheid mogelijk. Tenslotte vind ik het ook bijzonder hypokriet om in een maatschappij, waarin men voortdurend met heteroseksuele prikkels gebombardeerd wordt, "het aanstellerige exhibitionisme van Roze Zaterdag" als zedelijk verval te katalogeren.

Gert Van Esseche, hetero en buenoot

Homofobie (3)

Met bijzondere aandacht las ik Veto's vrije tribune van vijftienvintig januari laatste. Katrien Nauwens, eerste kandidatuur psychologie, sprak er over het 'nieuwe taboe' en gaf uiting aan haar weerzin tegenover de schijnheiligheid van een politiek-korrekte gedachtenpolitie omtrent homoseksualiteit. Ook ik heb —als homo— problemen met de schijn-verdraagzaamheid

Deze week niet in Veto:

Hoesein is dood • VTM kleurt niet langer zijn dag • Jammer genoeg nog altijd de onze • Wilfried Martens opnieuw verkozen tot EVP-voorzitter • Of hoe het leven met een buitenechtelijke tweeling toch mooi kan zijn • Over buitenechtelijke gesproken: de definitieve Lewinsky-tapes uiteindelijk te verkrijgen bij de betrouwbare videotek in uw buurt • Larry Flynt ontkent elke betrokkenheid • Pfaff ontslagen als trainer van KV Oostende • Enig commentaar: "Ich belle du zuruch" • Gelukkig bijten blaffende honden niet • Nog meer hond bij het laatste van de solden aanbidding van Laurent • Eén hondje kopen, twee depressieve gratis • Naast Viagra voor mannen, nu Spice Grannies voor vrouwen • Beam me up Scotty • Depressie te wijten aan stopzotten Melrose Place • Dixit Laurent: "Mijn honden en ik, we hadden allemaal een favoriete aflevering" • Flamboyante vegetariër zweert nu bij kunstvlees • Geklonde latex met vismaak als kunst • Binnenkort in vitro • En in Veto • En in navulpak • Kardinaal Dannaels straft homofiele priester • "Maar met die honden heb ik wel niets te maken" • Opblaasbare Theresa van Avila-dildo op zonne-energie nu te verkrijgen • Omzet van rode pepers is plots gestegen in Den Aldi • Stephanie afgevoerd wegens dissonantie • Caroline binnengekraaid door rechte Nazi-hond • Volgens onafhankelijke bron wordt Bijlmer uitgeroepen tot nationale feestdag • Geef toe: drie joden knallen een jumbo in een flatgebouw vol migranten • Zo goed konden ze het zelf niet bedenken •

steeds veel hetero's zijn die hun stereotyperingen en vooroordelen ten aanzien van de 'verkeerd geparkeerden' weigeren te laten vallen omdat ze enerzijds niet bereid zijn om de dialoog met ons aan te gaan en anderzijds omdat de media dit dekadente beeld maar al te graag naar voren schuiven. Het merendeel van de manifestanten bestaat uit wat Katrien 'normale' mensen zou noemen. Ik zou Katrien zeker aanraden om eens met dit soort mensen te gaan praten. Ik verzeker haar dat ze net zo gewoon, interessant of dekadent kunnen zijn als de 'normalen'.

Mijn ergernis ten aanzien van Katriens uiteenzetting gaat echter verder. Katrien speelt met woorden, namen en (moraal)filosofische ideeën, alsof ze zich jarenlang in een ivoren torentje heeft opgesloten om aldaar wereldwijd te worden. Ze voelt zichzelf dan ook beter dan de 'weldenkende' intellectueel van vandaag. Zij is 'daarentegen' intellectueel, zonder meer (zonder achtergrond, zonder bagage, zonder diepgang, maar wel met de nodige retoriek). En wie op die manier intellectueel is, maakt fouten.

Dat wil ik graag staven aan de hand van enkele fragmenten uit haar 'vrije tribune'. Katrien wil mij, net als andere homo's, wel (h)erkenken in mijn menselijkheid, maar ze eist in ruil ook het recht om bepaalde gedragingen van mensen (en de ontstane cultuur) daarrond af te keuren, en daar wil ze dan ook nog een weerspiegeling van zien in het recht en de moraal. Hier ga ik niet mee akkoord. Ik vertel dadelijk waarom. Eerst dit nog: Katrien meent zich ook te moeten afvragen of onze staat wel een aberratie moet proberen te institutionaliseren in plaats van normaal gedrag als norm te verheffen.

Mijn god, dit klinkt levensgevaarlijk en bedreigend: fascistisch en nazistisch tegelijk (let op: ik wik mijn woorden). Laten we even een stapje terugzetten in de tijd. Eind jaren dertig en begin jaren veertig vonden de meeste Duitsers zich vrij normaal. Met een overdonderende meerderheid verkozen ze Hitler als hun 'Führer' en begonnen ze aan de grote opkuis... Het was normaal dat men Joden verklikte en afvoerde, het was normaal dat men homo's kastreerde, het was normaal dat men zigeuners gevangen zette. De 'normalen' hadden het recht in handen genomen om bepaalde gedragingen en culturen af te keuren en, het moet een

vervolg op p. 14

De vrije tribune kan bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moet vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De vrije tribune staat open voor iedere persoon of organisatie die met redelijke argumenten een standpunt verdedigt of een gefundeerde mening formuleert. Het standpunt kan vrij aangebracht worden. De Persoon of organisatie is volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de inhoud en kan slechts één maal per jaar een vrije tribune krijgen. De vrije tribune wordt steeds ondertekend met naam, studiejaar en volledig adres, en is onder geen beding anoniem.

Eventuele reacties op een vrije tribune worden uitsluitend gegeven via lezersbrieven.

De vrije tribune wordt ofwel integraal ofwel niet gepubliceerd en is niet langer dan 7.000 tekens (spaties inbegrepen, wat overeenkomt met ± vier getikte bladzijden met dubbele interlinie). De redactie behoudt zich het recht voor de vrije tribune niet te plaatsen als aan de criteria van redelijke argumentatie, een standpunt en gefundeerd zijn niet strikt voldaan wordt.

De vrouw, van thema tot vak

Binnen een paar jaar wordt wellicht het keuzevak 'Vrouwenstudies - capita selecta' in de licentieprogramma's van alle opleidingen aan de KU Leuven opgenomen. De Akademische Raad (AR) van de KU Leuven verklaarde het tot aanbevolen keuzevak en daarmee ligt de beslissing nu bij de Permanente Onderwijscommissies (POK) — de draaischijven van het onderwijsbeleid in elke faculteit. Opvallend is dat men vooraanvang karig blijft met commentaar omtrent het vak, hoewel een syllabus al klaar ligt.

In het buitenland — waaronder Nederland en Groot-Brittannië — bestaat het al een tijdje: de volledig apart ingerichte 'Vrouwenstudies'. Hier bleef men tot nog toe steken bij het interuniversitaire programma aanvullende studies 'Vrouwenstudies', dat wordt ingericht aan de Universitaire Instel-

ling Antwerpen (UIA). Goed de helft van de profen daar zijn gastprofen van de KU Leuven. Vanuit de werkgroep Vrouw en Universiteit van het Vrouwelijk Akademisch Personeel (VAP) bleef men evenwel vragen om een apart licentievlak over dit onderwerp. De Interfakultaire Raad Vrouw-Man-Universiteit ondersteunde deze vraag, maar verzocht evenzer om een apart onderzoekcentrum, waar alle aspecten van genderstudies zouden worden verenigd.

Diepgaand

Met de invoering van het interfakultair licentiekollege is alvast een stap in die richting gezet, aldus Lieve Vandemeulebroecke, voorzitter van de Interfakultaire Raad Vrouw-Man-Universiteit. Op die manier zou men beter op de hoogte zijn van wat anderen op het gebied van vrouwenstudies aan het doen zijn, wat nu niet steeds het geval is. Via een keuzevak in de licenties, zo zegt Lieve Vandemeulebroecke, zou de the-

matiek ook niet langer vanuit aparte cursussen moeten worden behandeld. Tot nog toe ontbrak in de curricula immers een benadering vanuit genderstandpunt.

Rond het vak werd eveneens een syllabus uitgewerkt door Vandemeulebroecke, samen met Hildegard Heynen, lid van de VAP-werkgroep. 'Vrouwenstudies - capita selecta' zou dertig uur beslaan en uit twee delen moeten bestaan. In het eerste deel van de cursus zouden de titularissen een driedelige, grondige inleiding aanbieden in het domein van de vrouwenstudies. Eerst en vooral zouden er epistemologische kwesties worden aangesneden zoals het waarom van de verwaarlozing van vrouwen thema's in vele wetenschapsdomeinen. In het tweede hoofdstuk over methodologie zou een overzicht worden gegeven van de geschiedenis van de vrouwenstudies. De verhouding tussen theorie en praktijk — zeg maar tussen vrouwenstudies en de vrouwenbeweging — zou hier worden behandeld. Ten derde zouden enkele belangrijke

thema's uit het onderzoeksveld worden belicht. Denk daarbij aan socialisatie, vrouwbeelden, arbeid en onderwijs. Het tweede deel van de cursus zou bestaan uit een zevental gastcolleges door jaarlijks wisselende sprekers. Zij zouden zeer specifieke thema's diepgaand behandelen. Ook thema's uit de actualiteit zouden tot de mogelijkheden behoren.

Aan een inschatting van de impact van het vak wou Hildegard Heynen zich nog niet wagen. De inrichting van het vak is een aanloop tot het op poten zetten van een volledig centrum omtrent vrouwenstudies. In het wetenschappelijk onderzoek is er immers duidelijk interesse voor dit gebied. In elk geval zullen ook bepaalde testissen bij dit vak gebaat zijn. De vraag blijft echter of ook andere studenten dan die uit humane wetenschappen dit vak zullen volgen. Gevraagd naar de relevantie van het vak voor eksakte wetenschappers, antwoordde Hildegard Heynen dat zij vooral epistemologische kwesties kunnen aangeboden krijgen, zoals de vraag waarom hun discipline minder vrouwen aantrekt. Het vak is, aldus Hildegard Heynen, dan ook zeker levensvatbaar.

Door zijn eventuele interfakultaire status zou het vak natuurlijk tussen de twee andere algemene keuzevakken 'Lessen voor de 21ste eeuw' en 'Initiatie tot het Onderwerpen' komen te staan. Toch lijkt het deze status voorlopig niet te krijgen. Aan de afzonderlijke faculteiten wordt het vak nu enkel voorgelegd als aanbevolen keuzevak. Ondertussen wordt zo wel de mogelijkheid gecreëerd om het te laten proefdraaien. Een tweede onduidelijkheid omtrent het vak situeert zich rond het titularisschap. Heel waarschijnlijk wordt het vak ondergebracht bij sociale wetenschappen. Oorspronkelijk werd echter voorgesteld daarnaast nog twee of drie ko-titularissen aan te trekken uit verschillende disciplines. Ondanks de uitgewerkte syllabus en mede dankzij de voorlopig voorzichtige stellingnames lijkt ten slotte ook het concept nog niet honderd procent vast te liggen.

Aernout Bekke

Het VRG-welsprekendheidstoernooi

"Te veel aan alles, te weinig aan niets"

Dop woensdag zevententwintig januari werd in het parlement het welsprekendheidstoernooi van het Vlaams Rechtsgenootschap (VRG) georganiseerd. Waar welsprekendheid een pluspunt is voor politici in deze pre-kampagnetijden, werd nu de strijd aangegaan tussen verschillende faculteiten. Negen spraakwaterfallen deden mee naar de titel, wat een rekord aantal was in de geschiedenis van dit toernooi.

Jammer genoeg kende de boetade 'beter kwaliteit dan kwantiteit' hier zijn toepassing. Daarenboven had Tim Pauwels, zelf tweevoudig winnaar en deel van de jury, gelijk toen hij stelde dat de eerste huisregel bestaat uit het kiezen van een slechte inleider: profen en preses staken namelijk met kop en schouders uit boven de door hen bejubelde deelnemers.

Het eerste deel van de wedstrijd bestond gewoontegedroeven uit het brengen van een voorbereide tekst. In het tweede gedeelte moest iedere kandidaat zijn improvisatietalent bewijzen door drie minuten vol te praten op basis van een regel uit de gedichten van Eddy Van Vliet, die tevens deel uitmaakte van de jury. Zoals altijd drijft het echte talent in dit onderdeel boven. De eerste kandidate Kim Londers (Mecenas) bracht een tekst met de wel zeer toepasselijke titel 'Hoe word ik een slecht redenaar?'. Niet alleen moest deze freule met een weliswaar schitterend curriculum vitae drie keer opnieuw beginnen, maar daarenboven was de tekst saai, te belerend en sloegen de goedbedoelde grappen helemaal niet aan. Erger werd het bij haar improvisatie-oefening: alles wat we hoorden op basis van de zin 'Het fout begrepen telefoonnummer', was een onsamenhangend verhaal over schoonmoeders met verwisselde baby's.

Beestenboel

Gelukkig werd veel goedgepraakt door Wim Keppens (Economika). Terecht heeft hij dan ook, met een voorsprong van één stem op Mark Kesters (Pedagogische Kring), de publieksprijs uit de brand gesleept. Zijn betoeg over de democratie en het verkiezingsjaar '99 dat hij aanbracht in het kader van de zoo, rook wel sterk naar 'Animal farm' maar kende een goede opbouw. En met zinnen als 'in het rode gebouw zit de olifant Dumbo, die helikoptergewijs weg vloog en bijgevolg lijdt aan een ernstige

vorm van geheugenverlies', kreeg hij al snel de lachers op de hand. Ook bij het tweede gedeelte slaagde hij erin om een coherent verhaal te bouwen met de zin 'Aan de verkeerde zijde van bruggen staan'. LBK besloot dit jaar voor het eerst een afgezagant te sturen. Frank Holsteyns vormde een goede middenmoot. In het eerste onderdeel wist hij een vernieuwend verhaal te brengen over 'de zogenaamde broer van Jezus: Kafar', die het volk leerde stenen rollen en vissen verduubelen. Ook zijn improvisatie over 'Vertel mijn benen hoe zij moeten ontlopen wat hen toebehoort' viel in de smaak. Telkens wist hij af te ronden met een niet te versmaden pointe.

Kul

Een groot contrast met Jeroen de Man, de VRG-Gent kandidaat. De belofte van professor Bouckaert dat de VRG geen flau-

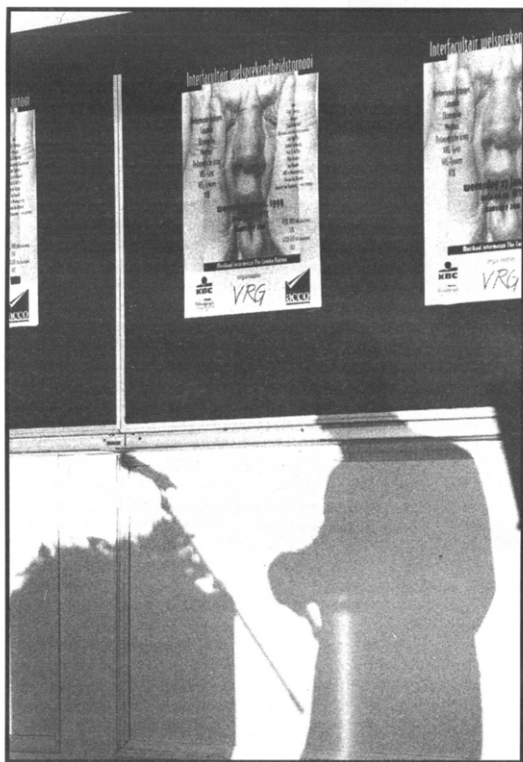
wel 'Kul' zou verkopen, werd totaal niet ingelost. Niet alleen viel zijn poging om tijdens het eerste deel tv-kijkend Vlaanderen te hekelen volledig in het water door zeer smakeloze grappen als 'een peuter tussen de tramrails peuteren', maar bovendien had hij tijdens het improvisatiegedeelte zijn volle drie minuten nodig om een onderwerp te zoeken om over te praten. Toegegeven, de zin 'De burens verzamelen hun oren, de katten hun blikken' is allesbehalve eenvoudig. Verder dan het ontleden ervan kwam de ankerman van de VRG niet. De meegeerde Gentse studenten konden dan ook alleen maar toekijken op een inspiratieloos redenaar. Als vijfde kwam Philippe Plessers aan de beurt. Jammer genoeg werd bij hem een goed eerste deel over 'Teveel aan alles, te weinig aan niets' van de kaart geveegd door een wel erg slechte improvisatie. Na het aflopen van de wekker deed voorzitter van de jury professor Herman De Dijn (filosofie) os-

'heldendom' zal voor een volgende editie zijn. Bijgevolg moest hij de duimen leggen voor de prijs van de jury - na een ex aequo - ten voordele van Johan Bruyninckx (Kanonika). Na de ronduit fantastische inleiding door professor Torfs (ook dit moet gezegd worden) schitterde hij door de beperkte spreekwijze van de kandidaten op de korrel te nemen. Voor een samenvatting hiervan kan verwezen worden naar de drie gezegdes: 'Tijd is geld', 'De tijd gaat snel, gebruik hem wel' en 'Er is een tijd van komen en een tijd van gaan'. Johan was dan ook de enige die tijd liet om zijn publiek te laten lachen. Zo kon hij het publiek laten brullen met de zin 'Fluiten als naar makers voor een avondje uit', door te wijzen op het gevaar dat een vriend van vandaag misschien een vriendin van morgen is.

Mooi

De eigen VRG-kandidate Sara Brouckaert die door professor Van den Auweele als bloedschoon, mooi en meedogenloos werd omschreven, doorstond zeer goed de eerste ronde met een goed voorbereid stukje. Maar ook het tweede deel leek even goed voorbereid, waarbij ze neodelos bijna uit de kleren is gegaan. Als laatste volgde Joeri Wilms (VTK). We kregen hier een gezonde boerenjongen voorgeschoteld die het had over de planeet Pluto die wordt gedegradeerd tot planetoïde. En passant werd de modale rechtenstudent gekonfondeerd met het begrip techniek, wat hem niet echt in dank is algemeen door het publiek. Ook de woorden 'stalenkonstruktietje' en 'veldfietske' werden ons in het tweede deel net iets teveel door de strot geduwd. Al bij al vielen de beste kandidaten in de prijzen. Wel jammer dat de jury het ex aequo oploste met een tweede improvisatieronde van dertig seconden.

Marie-Anne Dedeurwaerdere
Dieter Maes

Euuuh, 'k zal..., 'k zal het zeggen!

(foto Ivan Put)

OCMW's als uithongeringwapen tegen sans-papiers

Met snel op elkaar volgend wetgevend werk, heeft de regering de OCMW's ertoe gebracht geen bijstand meer te verlenen aan een grote groep illegalen. De omzendbrief van Staatssekretaris Peeters is hier een recent staaltje van. Een korte evolutie van de sociale onzekerheid van de vluchtelingen in dit land.

"Elke persoon heeft recht op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel eenieder in staat te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid". Dit eerste artikel uit de wet van 1976 betreffende het OCMW mag filantropisch klinken, de praktijk is een andere zaak. De beperkingen inzake overheidsteun aan asielzoekers en uitgeprocedeerden om in het bestaan te voorzien lopen als een rode draad doorheen de wetgeving. Ondanks meerdere internationale bepalingen die discriminatie tussen eigen onderdanen en vreemdelingen verbieden, worden de bijstandsregelingen toch van sommige groepen vreemdelingen afgeschermd.

De OCMW's zijn belast met enerzijds de uitvoering van de bestaansminimumwet, en anderzijds met de maatschappelijke dienstverlening — geneeskundige, psychologische of financiële hulp — in strikte zin. Het recht op een bestaansminimum is principieel voorbehouden aan Belgen. De wet kan echter wel worden uitgebreid naar staatslozen en erkende vluchtelingen. Voor vreemdelingen die verblijven in de onthaalcentra voor asielzoekers — zoals het transit-

centrum in Steenokkerzeel — voorziet de wet in de verzekering van de maatschappelijke dienstverlening door de federale overheid zelf, in plaats van het plaatselijke OCMW. Wat de sans-papiers betreft, voor 1992 kon de maatschappelijke dienstverlening aan hen worden beperkt tot de materiële en geneeskundige dienstverlening die nodig is om in het levensonderhoud te voorzien. De arbeidsrechtbanken gaven meestal een soepele interpretatie aan deze bepalingen zodat zij toch een gelijkwaardige dienstverlening genoten als andere hulpbehoevenden.

Strikt

In 1992 echter begint de regering in het kader van haar verstrengd asielbeleid een heuse uithongeringpolitiek te voeren: In de OCMW-wetgeving werd ingeschreven dat mensen zonder papieren enkel nog aanspraak kunnen maken op de strikt noodzakelijke dienstverlening die het hen mogelijk maakt het land te verlaten. Alles wat daarbuiten viel, was geen recht meer maar een gunst. In het geval van dringende medische hulpverlening waren wel afwijkingen mogelijk. In de praktijk gaven de meeste OCMW's geen enkele steun meer aan vreemdelingen zonder papieren. De ministerraad verdedigde deze maatregel door te verwijzen naar de "inperkings van de steunverlening als middel om de betrokkenen aan te sporen het bevel om het grondgebied te verlaten op te volgen".

Toenmalig minister Johan Vande Lanotte (SP) deed verhardde het beleid nog

OCMW keert asielzoekers de rug toe.

(foto Ivan Put)

met de wetgeving van 1996: het beruchte artikel 57 §2 van de OCMW-wet werd opnieuw gewijzigd door de categorie van mensen aan wie dienstverlening kan geweigerd worden, uit te breiden. In de praktijk betekende deze wijziging dat bijna alle OCMW's de steunverlening aan sans-papiers volledig hebben stopgezet. Dit leidt tot de absurde situatie dat ngo's hier in de bres moesten springen om de ergste sociale noden van deze mensen te lenigen, terwijl ze bedoeld zijn voor hulp aan de derdewereld. Ook in Leuven waren en zijn er verschillende mensen zonder papieren wier situatie schrijnend is. Onder hen meerdere families met kinderen die in België geboren zijn. Sommigen onder hen dreigden dakloos te worden, of stapelden de schuldenlasten op om de huur te betalen.

De wet-Vande Lanotte wekt ook de aandacht doordat hij een onderscheid maakt tussen twee categorieën van vreemdelingen: aan de ene kant de personen die asiel hebben aangevraagd en die tot het verstrijken van een betekend uitwijzingsbevel maatschappelijke dienstverlening kunnen krijgen, aan de andere kant de andere vreemdelingen die in geval van illegaliteit van dat recht verstoken blijven.

Arbitrage

Maar wat met de vluchtelingen die tegen een 'njet' over hun asielverzoek een beroep instelden bij de Raad van State (RvSt)? Zonder enige sociale bijstand werd het hen onmogelijk gemaakt om daadwerkelijk een juridisch beroep uit te oefenen. Aan het Arbitragehof werd door de Liga voor Mensenrechten, de vzw hulpverlening aan Ontheemden en het Overlegcentrum voor Integratie van Vluchtelingen (OciV) gevraagd of het door Vande Lanotte gewijzigde artikel 57 §2 van de OCMW-wet wel verenigbaar was met de grondwettelijk gewaarborgde beginselen van gelijkheid en non-discriminatie. Het hof merkte op "dat het niet onredelijk is dat een staat die de immigratie wil beperken, niet dezelfde verplichtingen opneemt ten aanzien van de mensen die zich nog in het land bevinden na een bevel te hebben gekregen het grondgebied te verlaten." Het hoogste grondwettelijk rechtscollege oordeelde evenwel dat het recht op maatschappelijke dienstverlening niet kan worden ontnomen aan de asielzoekers die een bevel hebben ontvangen maar die tegen de weigering van hun asielaanvraag een beroep hebben ingesteld.

Verwarring

Na het arrest heerste er heel wat verwarring bij de OCMW's over het te voeren beleid. Staatssekretaris voor Maatschappelijke Integratie Jan Peeters (SP) verspreidde in januari dit jaar een omzendbrief. Hiermee dacht hij het OCMW-beleid van de

regering voor iedereen duidelijk te maken en bovendien een gevolg te geven aan het verdict van Arbitrage. Maar bij heel wat juristen en mensen die zich inzetten voor de vluchtelingen, valt de omzendbrief niet in goede aarde. Gonny Put — juriste bij het

Het is zover gekomen dat NGO's in de bres moesten springen om de ergste sociale nood te verhelpen

OciV: "Het rondschrijven van de staatssekretaris getuigt van een bijzonder beperkte interpretatie van het arrest. Bovendien vergeet het — net zoals het arrest zelf trouwens — bepaalde groepen vreemdelingen, bijvoorbeeld zij die wel in beroep gaan tegen het bevel om het grondgebied te verlaten, maar niet tegen de weigering van de asielaanvraag." Met deze omzendbrief zullen de OCMW's zich er nog meer voor hoeden om illegalen — die buiten de 'bevoorrechte' categorieën vallen — nog te steunen. De sanktie is groot: zij krijgen geen terugbetaling van de federale overheid. Miep Grouwels — advokate te Brussel — is er echter van overtuigd dat deze omzendbrief niet gevolgd zal worden door de rechtspraak. Grouwels: "Sommige Brusselsrechtbanken geven een bredere interpretatie aan het arbitrage-arrest dan de omzendbrief. Zij zullen daar niet van afwijken."

En dan resten nog de mensen die niet meer over beroepsmogelijkheden beschikken, noch tegen de asielweigering, noch tegen het bevel om het grondgebied te verlaten. Zij zijn illegalen in de 'hoogste graad' en hebben op geen enkele steunverlening of huisvesting recht. Het enige wat hen rest is een koninklijk besluit uit 1996 dat een 'dringende medische hulpverlening' voorziet. Maar daarmee zijn de problemen van de duizenden vluchtelingen in België die in dit schuitje zitten, uiteraard niet verholpen. Miep Grouwels: "Een cliënt van mij heeft chronische rugpijn. Deze man kan wel steun krijgen in het kader van de 'dringende medische hulp', zoals medicijnen enzovoort. Maar om zijn pijn te verhelpen zou hij eigenlijk goed gevoed moeten zijn en in een verwarmde ruimte vertoeven. Deze vluchteling heeft echter de hele winter doorgebracht in een onverwarmd lokaal. Ik ben naar het OCMW gestapt om een betere verblijfplaats voor de man te vinden. Het OCMW weigerde. We stappen nu naar de arbeidsrechtbank. Hopelijk zal die rechtbank een ruime interpretatie van het arbitrage-arrest maken, want de man heeft geen beroep bij de Raad van State hangende."

Bart De Schrijver

Slaagsijfers eerste kandidaturen

Studierichting	%1998(*)	%1997(1)	%1997(2)
Godsdienstwet.	85	75	66,15
Wijsbegeerte	62	75	46,15
Rechten	59	71	46,77
Kriminologie	53	45	20,32
Ekonomie	85	81	52,5
TEW	60	45	45,12
Handelsir.	57	69	50,71
Pol & Soc	67	62	39,95
Geschiedenis	76	78	51,64
Latijn & Grieks	77	71	48,78
Romaanse Talen	67	72	53,14
Germaanse Talen	68	63	45,30
Archeol./Kunstwet.	65	68	47,72
Musikologie	67	62	36,11
O. Nabije Oosten	67	62	41,66
Arabistiek/Ismlak.	83	83	62,50
Sinologie	76	83	48,38
Japanologie	86	92	65,71
Slavistiek	86	73	45,23
Psychologie	51	57	32,02
Pedagogie	79	65	45,33
Arts	75	71	55,97
Med.Soc.Wet.	100	x	x
Voeding & Dieet	55	x	50,0
Logopedie/Audio.	77	x	44,94
Tandarts	78	78	52,45
Apoteker	74	71	55,78
Lich. Opv.	64	74	51,69
MoReKi	83	72	50,67
Informatica	75	76	43,75
Wiskunde	78	71	44,06
Natuurkunde	59	71	45,45
Scheikunde	84	84	55,17
Biologie	74	68	47,82
Geologie	43	52	41,37
Geografie	81	70	44,68
Burgerlijk Ir.	81	82	75,23
Burg.Ir.-Archi.	86	64	56,52
Bio-ingenieur	81	70	51,37
TOTAAL(4)	72	70,16	47,07

(*): nieuwe berekeningswijze, slaagpercentage 1997-1998 op de deelnemers aan een volledige eerste en/of tweede examenperiode.

(1): retro-aktieve berekening van de slaagsijfers van 1996-1997, eveneens volgens de nieuwe berekeningswijze, studenten die opgaven voor of tijdens de examens werden niet meegerekend.

(2): oorspronkelijke cijfers van 1996-1997, slaagpercentage op alle ingeschreven studenten, met inbegrip van wie opgaf voor of tijdens de examens.

x: onbekend.

(4): gemiddelde per richting.

“Als de rektor een ekskuustruus wou, zou hij mij niet benoemd hebben”

De pas gekreëerde functie van Rektoraal Adviseur voor Gelijkekansenbeleid wordt ingevuld door professor Malfliet, hoofd Oost-Europakunde. Zij wil het onderzoek over en de actie tegen vrouwen-diskriminatie aan deze universiteit stroomlijnen. De zeer mannelijke beleidsorganen van de KU Leuven krijgen voortaan af te rekenen met een strijdlustige dame.

Veto: Hoe verklaart u de slechte doorstroming van vrouwen naar de hogere regionen van de universiteit? Een Zweeds onderzoek toonde aan dat vrouwelijke doctorandi twee en een halve keer produktiever moeten zijn, willen ze eenzelfde evaluatiescore krijgen. Kan men spreken van een heuse diskriminatie?

Katlijn Malfliet: «Er is nu geen sprake meer van formele diskriminatie: de objectieve criteria maken niet langer een onderscheid tussen mannen en vrouwen. Die Zweedse onderzoekers hebben ontdekt dat diskriminatie vooral ontstaat door de beeldvorming over mannen en vrouwen, die cultureel is ingegeven. Van vrouwen worden bepaalde kwaliteiten systematisch lager ingeschat, bijvoorbeeld leidinggevende capaciteiten. Er heerst aan deze universiteit een echte mannencultuur, tenminste wanneer we naar de hogere functies kijken. De doorstroming van vrouwen wordt problematisch bij de stap van het postdoctorale nivo naar het nivo van zelfstandig academisch personeel (ZAP), daar zit de grote *bottle neck*.»

«Vrouwelijke assistenten hebben misschien meer de neiging om de zaken niet te willen forseren, daar waar er assertiviteit nodig is. De procedure om bij het ZAP te komen is zeer korporatistisch. De groep bepaalt wie binnen mag. In de — uit hoogleraren, dus voornamelijk uit mannen bestaande — selectiecommissies spelen culturele factoren op indirecte wijze in op de wenselijkheid om een nieuw lid op te nemen. Wat aan het moment van beoordeling voorafgaat, is misschien van nog groter belang. Jonge mannelijke academici worden veel makkelijker door een hoogleraar gepatronoerd, terwijl men bij vrouwelijke doctorandi een eerder afwachterende houding aanneemt.»

Shock

Veto: Sommigen menen dat de benoeming van een Rektoraal Adviseur een mediastunt is, en een manier om de protesten in de kiem te smoren.

Malfliet: «Als de rektor een ekskuustruus wou, had hij iemand anders dan mij moeten benoemen. Het is geweten dat ik geen blad voor de mond neem, ik ben altijd — en op strijdbare wijze — begaan geweest met het probleem van de gelijkberechtiging van mannen en vrouwen.»

«In mijn laatste gesprek met de rektor vertelde hij dat hij het steeds moeilijker krijgt bekwaame mannen aan de universiteit te houden, en dus wil hij nu bekwaame vrouwen, om het potentieel hoog te houden. Ik denk niet dat je met een dergelijke tweederangsbenadering tot een goed gelijkheidsbeleid kan komen. Zo'n beleid moet tot de *mainstream* gaan behoren van al wat men doet aan de universiteit, omdat men dat goed vindt, omdat het verrijking is.»

Veto: Hoe denkt u die functie in te vullen?

Malfliet: «De bedoeling is dat we het gelijkheidsbeleid op strijdbare wijze doen doordringen in alle activiteiten en geleidingen van de universiteit. Vandaar dat ik zal trachten in elke fakulteit een soort duo te vinden — man en vrouw — om daar de *mainstreaming* waar te maken. Man en

“Hebde jij familie in Sint-Niklaas?”

(foto David Maesens)

vrouw, opdat we geen negatieve reactie krijgen zoals op de positieve diskriminatiepolitiek in Amsterdam. Het is belangrijk de ervaringen van andere universiteiten — uit Nederland en de Skandinavische landen — te bestuderen. Ik wil ook een soort landelijke raad opzetten — zoals in Nederland — waarin de verschillende universiteiten met elkaar overleg plegen rond het gelijkheidsbeleid.»

«In de eerste plaats is het mijn functie een soort *clearing* te organiseren tussen al wat bezig is aan de universiteit. Zo zijn er vele onderzoeken bezig waar bruggen tussen gebouwd moeten worden. Ik zal aan de rektor voorstellen om een meldpunt en een dokumentatieruimte te voorzien, zodat we al het materiaal kunnen samenbrengen. Aan de andere kant heb je hier ook twee groepen die ijveren voor een beter gelijkheidsbeleid: de groep Vrouw-Man-Universiteit, die interfakultair is, en de groep Vrouw en Universiteit van de assistenten. De laatste heeft mij als het ware geplebisiteerd. Ik beschouw mijzelf in de eerste plaats als hun spreekbuis, omdat zij de zaken duidelijk en strijdbaar stellen. Maar we moeten proberen tussen al diegenen die begaan zijn met deze problematiek de samenwerking te optimaliseren, om tot coherente beleidslijnen te kunnen komen. Verder zou ik graag een aantal shockacties doen. Liefst wel in samenwerking met de studenten, suggesties van hen zijn altijd welkom. Eerlijk gezegd ben ik er nog niet mee gaan praten — ik ben met velen nog niet gaan praten. Zo'n shockactie kan een bepaalde beeldvorming aankaarten, zo heb

ik bijvoorbeeld op het welsprekendheids-toernooi gezegd dat ze mij niet als ‘mevrouw’ maar als ‘professor’ dienden voor te stellen. Maar het kan ook dat we samen met de studenten en assistenten op straat komen, als dat nodig is.»

Heksenmeester

Veto: Waarom is er geen ombuds benoemd, dat was toch ook een eis?

Malfliet: «Er was discussie over de positie van zo'n ombuds. Ik heb het aanbod om adjunct-ombuds te worden afgeslagen. Ik vond dat klassiek: een vrouw moet altijd op de tweede plaats staan en het harde werk doen, terwijl ze een ‘heksenmeester’ — de algemene academische ombudsman, waarmee ik hem niet persoonlijk viseer, hij is een beminnelijk persoon — boven haar hoofd heeft. Zo gebeurt het altijd in de geschiedenis als vrouwen te sterk worden, en ik heb daar duidelijk mijn veto tegen gesteld. De ombudsfunctie zou leiden tot *kurieren am Symptom*, de functie van Rektoraal Adviseur creëert een dynamiek die zorgt voor een fundamentele *Umwertung aller Werte*. De cultuur van de universiteit — die een mannencultuur is — tot op het bot bekijken en eisen dat er iets verandert. Het is natuurlijk een functie die nog maar in een embryonaal stadium verkeert. Het zal zeker niet gemakkelijk zijn om het verder uit te bouwen, gezien het feit dat ik niet vrijgesteld ben. Maar nu ben ik geen voorzitter van Pax Christi meer, dat vroeg ook veel van mijn vrije tijd.»

Veto: Het *feminisme* zit tegenwoordig in een

verdomhoekje. Bent u niet bang dat wanneer u zich op één specifieke problematiek concentreert, daar ook in terecht zal komen?

Malfliet: «Men moet zich inderdaad zeer goed hoeden voor tegenreacties. Het is belangrijk dat we mannelijke bondgenoten vinden, vandaar mijn idee van de duo's. Wij hebben overtuigde mannen nodig, en die zijn er zeker. De kwestie van positieve diskriminatie is zeer moeilijk. Dat mag er niet toe leiden dat men vrouwen zal kunnen verwijten dat ze gepromoveerd zijn omdat ze vrouw zijn, in plaats van hun deskundigheid. Een positief sanktioneringsbeleid voor fakulteiten — zo'n beetje als in Duitsland, waar men meer geld krijgt als er inspanningen gebeuren voor gelijkheidsbeleid — zal ik wel aanraden aan de rektor. Dit kan de gevoeligheid voor de problematiek wat aanscherpen op de fakulteiten, want op dit ogenblik is dit een *non-issue*. Ik ben serieus geschrokken toen er op de fakulteitsraad sociale wetenschappen gevraagd werd of er iets gebeurde op dit vlak, of er iets gepland werd. Men reageerde met een totaal scepticisme, enkel de jongere generatie — de assistenten — was geïnteresseerd.»

Veto: Er is nu veel discussie over hoe vrouwenstudies moeten worden georganiseerd. Wat is uw mening?

Malfliet: «Ik zou graag hebben dat er één persoon studies gaat organiseren, dat er een prof vrouwenstudies — ik heb wel mijn twijfels over die benaming — komt. Daar moet men natuurlijk geld voor willen vrijmaken. Als men zou werken met gast-docenten — wat veel goedkoper is — krijg je nooit een sterke fokus. Die prof kan dan vanuit wetenschappelijke hoek mee lobbyen voor een beter beleid. Een keuzevak vrouwenstudies zou zeer goed zijn om de studenten te sensibiliseren, want ook al zijn mannelijke en vrouwelijke studenten volledig gelijk, later zullen zij met de problemen gekonfronteerd worden. Het is voor iedereen belangrijk dat men zich niet moet verenigen tot of een carrière of een gezin — dat is toch niet meer van deze tijd. Er moet worden samengewerkt opdat ieder zich zo goed mogelijk zou kunnen ontplooiën. Studenten voelen dat nu niet aan. Zo kwam er op mijn advies in een les om genderwetties te onderzoeken in teksten, de eigenaardige reactie van een studente die meende dat je zo juist een probleem creëert. Naast zo'n keuzevak moet ook fundamenteel onderzoek gebeuren, rond de wenselijkheid van positieve diskriminatie bijvoorbeeld. Ik heb de rektor gevraagd hiervoor een doktoraatsbeurs vrij te maken.»

Veto: Wil men voor die zaken geld vrijmaken?

Malfliet: «Dat ligt zeker niet voor de hand, we zullen zwaar moeten lobbyen. De rektor, die tegenwoordig toch wel een bijzondere bereidheid vertoont om te ijveren voor een gelijkheidsbeleid, zegt dat hij het zeer moeilijk heeft om zijn collega's mee te krijgen — zowel mannelijke als vrouwelijke, op verschillende niveaus. Hij wil die weerstand overwinnen. Omwille van allerlei factoren is de zaak rijp voor de rektor om er echt iets van te maken. Nu, dat zal ook wel moeten want anders stap ik op.»

Veto: Wat is het vrouwelijke woord voor professor?

Malfliet: «Ik ben tegen het vervrouwelijken van functienamen. Dat brengt een statusvermindering met zich mee, neem nu ‘sekretaresse en sekretaris’. Ik ben een vrouwelijke professor, betekent dat daarom dat ik de zaken op een andere manier bejijk, of dat de studenten mij op een andere manier bekijken? Ik heb toch sterk de indruk dat studenten echt in staat zijn om vrouwelijke profen op volledig gelijkwaardige basis te benaderen en beoordelen. Ook met collega's verloopt dat goed, maar in concurrentiesituaties wijst men soms op dat vrouwelijke als iets negatiefs. Vorig jaar bijvoorbeeld waren er in slavistiek teksten over abortus in Polen en in Rusland te verdelen. De mannelijke academici wilden zich er niet mee bezighouden. Zoals als abortus afdoen als ‘vrouwenzaken’ is een fundamentele fout, ook voor de beeldvorming naar studenten toe.»

Margo Foubert
Stijn Bovy

KU Leuven pleit voor tweede toegangspoort

Op de persconferentie ter afsluiting van het geslaagde veertiendaagse kampusasiel op vrijdag negentwintig januari, nam de KU Leuven een langverwacht standpunt in over de asielzoekers en mensen zonder papieren. Opvallend is dat de KU Leuven pleit voor de opening van een tweede toegangspoort, een standpunt dat verder gaat dan dat van de overheid en van de Antwerpse Ufsia.

De KU Leuven stond aanvankelijk weigerachtig tegen het innemen van een maatschappelijk standpunt, iets wat ondermeer de Leuvense studenten bij herhaling vroegen. De academische overheid wilde naar eigen zeggen een niet onderbouwde stellingname vermijden. Het Overlegcentrum voor Kristelijke Etiek werd ingeschakeld om zo'n gedegen tekst te prepareren. Ondertussen had de KU Leuven zich actief gemengd in het debat door op vraag van de studenten een ruimte in het Arenberginstituut (Naamsestraat) ter beschikking te stellen van een aantal asielzoekers. Een standpunt drong zich op en toen het overlegcentrum er niet uit kwam, baseerde de academische overheid zich op de ontwerp-tekst van het centrum om zelf een standpunt te formuleren.

In haar persbericht wijst de KU Leuven de overheid duidelijk op haar verantwoordelijkheid. Het asielbeleid wordt nog volledig gedomineerd door de migratiestroom in 1974. "Het probleem is dat er geen echt migratiebeleid wordt gevoerd," aldus de KU Leuven. De facto houdt dat in dat de overheid de realiteit van migratiestromen en het vluchtelingenprobleem ontkent. Er schuilt een paradox tussen enerzijds het steeds mobiel maken van goederen-, kennis-, en kapitaalstromen, terwijl anderzijds het interregionaal personenverkeer — binnen de regio van de EU is er wel vrijheid van personenverkeer — aan strikte regels onderworpen blijft.

Als oplossing stelt de KU Leuven — net

Rector Oosterlinck tussen de sans-papiers.

(foto Jimmy Debruyne)

als de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) trouwens — het openen van een tweede deur voor. Dat wil zeggen dat net als in landen als de Verenigde Staten of Canada elk jaar een aantal vluchtelingen wordt opgenomen. Het aantal asielzoekers dat wordt toegelaten is afhankelijk van de beschikbare opvangmogelijkheden, en moet in de praktijk bepaald worden door een immigratiequotum op basis van heldere en eenvoudige criteria.

Poort

De KU Leuven benadrukt dat die tweede poort niet alle problemen zal oplossen. Er zullen nog steeds illegale asielzoekers het land binnenkomen, wat een uitwijzingsbeleid vereist. Toch biedt een tweede toegangspoort volgens de KU Leuven een onmiskenbaar praktisch en symbolisch voor-

deel. Op praktisch vlak werkt een tweede poort ontlastend voor de huidige procedure, "misschien wel de enige manier om haar te redden," aldus de KU Leuven. Symbolisch gezien is zo'n poort een signaal dat België — in se al minder multicultureel dan onze buurlanden — een open land is, en dat vreemdelingen als een verrijking voor onze maatschappij beschouwd worden.

Intmiddels blijkt dit land wel zitten met het huidige probleem van de mensen zonder papieren. De KU Leuven vraagt de overheid expliciet om te werken aan een gepaste regelgeving zonder dat van "een algemene regularisatie" sprake moet zijn. Daarbij wijst ze op de noodzaak zo'n regeling in Europees verband uit te werken. Daarnaast laakt de Alma Mater de "burokratische stroefheid" waarmee studenten of docenten uit de derdewereld gekonfronteerd worden als "hemelgierend". In plaats

daarvan pleit de universiteit voor een "generoos" beleid, meer geld van de overheid dus voor beurzen van studenten uit de derde wereld.

Met haar standpunt zorgde het rektorat voor de bekroning van de tweede week van het kampusasiel. Richtten de sensibiliserings-acties zich tijdens de lesvrije week vooral op de academici — met een gesprek tussen de sans-papiers en de rektor als hoogtepunt, dan werden in de tweede week van het kampusasiel de studenten aangesproken. Zowel het academische als studentendebat

trokken de nodige geïnteresseerden, ook het vluchtelingen-kafee was gevulder dan tijdens de eerste week. Alleen sommige getuigenissen van asielzoekers tijdens lessen raakten — het name bij letteren- en psychologiestudenten — een verkeerde snaar. Iets wat niet wegneemt dat zowel de studenten-organisaties als de vluchtelingen zelf kunnen terugblikken op een geslaagde actie. De groep van Antwerpen — voornamelijk Kongolezen die het kerkasiel op gang trokken — zijn op dit moment te gast in een aantal middelbare scholen in Diest. Ze hebben al genoeg scholen bereid gevonden om hun sensibiliseringsactie tot Pasen te kunnen voortzetten. Voor de Leuvense sans-papiers was het kampusasiel een goede gelegenheid om zichzelf beter te organiseren. Ook zij beraden zich op dit moment over verdere acties.

Benny Debruyne

Akademisch debat rond vluchtelingenproblematiek

"Te kafkaiaans om nog houdbaar te zijn"

Het academisch debat rond de vluchtelingenproblematiek dat de Sociale Raad van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) op woensdag zeventwintig januari organiseerde, bleek de voorbode van het standpunt dat de KU Leuven twee dagen later zou innemen. Het pleidooi voor een tweede poort stond in de discussie van de profen en deskundigen immers centraal.

De Morgen-journalist Koen Vidal modereerde voor het talrijk opgekomen publiek de discussie die kaderde in de veertiendaagse sensibiliseringsrond kampusasiel. Professor Marie-Claire Foblets (Antropologie), professor Albert Martens (Sociologie), professor Antoon Vandeveld (Filosofie) vertegenwoordigden de academische fractie. Het panel werd aangevuld met Johan Wets van het Hoger Instituut voor de Arbeid (Hiva), Pieter Degryse namens het Overlegcentrum voor integratie van vluchtelingen (OciV) en Pascal Smet van het Kommissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en Staatslozen (KGVs) die als enige het standpunt van de overheid verdedigde — een ongelijke strijd.

Migratie is een wereldprobleem met verschillende interactiedomeinen. De spektakulaire demografische groei in een aantal

derdewereldlanden maakt het kwasi onmogelijk om te voorzien in infrastructuur zoals scholen. Volgens Johan Wets van Hiva zullen investeringen en ontwikkelingshulp in deze landen op korte termijn niet veel zoden aan de dijk zetten. Naast een demografische factor zorgen armoede, de exponentiële toename van conflicten door de verspreiding van lichte wapens, en toegenomen mobiliteit op wereldschaal en de geografische situatie van deze aarde voor een meer-migratie.

Hoorntje

In het aan de gang zijnde asieldebat neemt de Konventie van Genève een belangrijke plaats in. Aangezien er sinds vele jaren een migratiestop in België en de meeste Europese landen van kracht is, kunnen personen van buiten de Europese Unie alleen nog migreren in het kader van een gezinsvereniging, via de asielprocedure of, tijdelijk, met een arbeidscontract of studiebeurs op zak. Daardoor wordt de toegangspoort smal voor mensen die op de vlucht zijn voor menselijk geweld. Mensen die komen uit een oorlogssituatie en geen onmiddellijke persoonlijke gevolgen daarvan kunnen aantonen, vallen niet onder de Konventie. Pieter De Gryse van het OciV: "Vluchtelingen van Kosovo worden wel gedood, maar krijgen geen verblijfsstatuut." Toch ziet professor Foblets geen heil in

de afschaffing van de Geneefse Konventie: "We moeten de oubollige konventies behouden, zoniet bevinden we ons op glad ijs waarbij in het huidige politieke klimaat misschien nieuwere en strengere konventies worden aanvaard." Ook Pascal Smet van KGVs — één van de organen dat asielaanvragen behandelt — schiet de konventie niet af. Een positief punt is volgens hem de vaagheid van de tekst waardoor de interpretatie ervan minder streng kan zijn: "België is het ruimst in het verlenen van asiel, ruimer dan de Konventie van Genève." Het gevolg is een verschil tussen de verschillende landen inzake interpretatie, en bijgevoel een gebrek aan coherentie in het vluchtelingenbeleid.

Elk individu heeft een aantal grondrechten — recht op OCMW-steun, medische zorgen, enzovoort. De professoren Foblets en Vandeveld stellen zich de vraag of men de vluchtelingen alle rechten kan geven, behalve dat ene recht — het verblijfsrecht — Foblets noemt de situatie zelfs "te kafkaiaans om nog houdbaar te zijn." De mensenrechten moeten tot nadenken stemmen over een tweede toegangspoort — naast het asielrecht — waarlangs migranten ons land of Europa zouden kunnen binnenkomen. Deze nieuwe deur behelst een jaarlijks immigratiequotum dat vastgesteld wordt op basis van de opvangmogelijkheden. Bij zo'n contingent horen een aantal criteria die bepalen wie er in aanmerking

komt. Professor Vandeveld ziet in deze werkwijze "een etische legitimatie voor uitwijzingen omdat een quantum uitgaat van een abstracte rechtvaardigheid, aangezien een aantal mensen de kans krijgen."

De vluchtelingen die ons land binnenkomen hebben een specifiek profiel. Veelal gaat het om personen die geschoold zijn en behoren tot de middenklasse. Voor Pascal Smet van het Kommissariaat-Generaal is het een vorm van neokolonialisme omdat een deel van de grondstoffen — brain-drain — aan landen wordt onttrokken. De rede-nering biedt een bijkomend argument om het huidige asiel- en uitwijzingsbeleid verder te zetten. Vandeveld beschouwt brain-drain dan weer als een fenomeen dat de plaatselijke ontwikkeling niet ondermijnt omdat er geld wordt teruggestuurd naar het land van herkomst.

Professor Martens noemt de sfeer aan de universiteit "niet zo denderend" en geeft daarbij een sneer aan het adres van de KU Leuven: "De krant van mijn bedrijf (de Kampuskrant, nvd) schrijft in de editie van drieëntwintig april 1998 bij een inzending van een lezer — een antwoord op vragen gesteld door het blad: "De leden van de Denktank hebben besloten deze voortreffelijke inzending de hoofdprijs toe te kennen: u wilt hiermee een lot politieke vluchtelingen. Proficiat!". Martens pleit dan ook voor een serieuze benadering van het maatschappelijk probleem. Zijn gebeden werden aanhoord. Er volgde een standpunt van de Akademische Overheid van de Katholieke Universiteit omtrent migranten en vluchtelingen.

Stijn Buyo

Het etisch reveil van de KU Leuven

Rektor André Oosterlinck wijdde zijn belangrijkste toespraak van het jaar — ter afsluiting van het Patroonsfeest vorige week dinsdag — aan 'Ethische aspecten van wetenschappelijke vooruitgang'. De rektor opende deemoedig met de vaststelling dat de bijdrage van de universiteit aan het publieke debat in de samenleving beter had gekund. Volgend jaar worden alvast in elke fakulteit seminars georganiseerd over de band tussen wetenschap en haar maatschappelijke en etische gevolgen. De resultaten van dit project worden vervolgens verwerkt in een speciale jaargang van de *Lessen van de Eentwintigste Eeuw*.

Niet in het minst door haar studentenbeweging werd de KU Leuven er de afgelopen maanden herhaaldelijk op gewezen dat een universiteit een rol te vervullen heeft in het maatschappelijke debat. De direkte aanleiding hiervoor was het asielprobleem. Drie weken geleden sloeg de aanvankelijk terughoudendheid van de universiteit om van passief naar actief. Op vraag van de Sociale Raad van Loko — de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie — stelde de KU Leuven een ruimte in het Arenberginstituut ter beschikking van een groep sans-papiers. Op de afsluitende perskonferentie — op vrijdag negentwintig januari — kwam de universiteit met een standpunt over de vluchtelingenkwestie. Afgelopen dinsdag wijdde de rektor dan zijn belangrijkste toespraak aan de "intrinsieke" band tussen etiek en wetenschap, wat ervoor zorgt dat elke wetenschapper per definitie behept is met maatschappelijke en etische verantwoordelijkheid.

Het meest heikele punt in deze discussie is de vraag waar de grens ligt. Het onderzoek, de wetenschap dient vrij en onafhankelijk te blijven, maar "als activiteit die in de maatschappij verankerd zit en die door de maatschappij betaald wordt, heeft de wetenschap bepaalde maatschappelijke verplichtingen," aldus rektor Oosterlinck. Het is onvermijdelijk dat de individuele wetenschapsbeoefenaar zich soms onafhankelijk moet opstellen van zijn broodheren — de overheid of derden. Oosterlinck geeft daarbij een sneer naar de politieke partijen die "om elektorale redenen" hun verkiezingsprogramma's laten doorlichten door professoren om ze zo het etiket "wetenschappelijk verantwoord" te bezorgen.

Stokpaardje

Het onderliggend probleem van de band tussen universiteit en vooral de overheid is de financiering, wilens nilkens Oosterlinck's stokpaardje. Bij herhaling heeft de

spitstechnologie onontbeerlijk is als men aan gedegen onderzoek wil doen. Ook uit de recente uitspraken van de rektor om de financiering van de universiteiten los te koppelen van het aantal studenten — iets wat zou leiden tot een onderscheid tussen elite- en andere universiteiten — spreekt onvrede. Het feit alleen al dat de rektor van de KU Leuven zo dikwijls op dit probleem terugkomt, wijst op een tamelijk akueel probleem.

De relatie met de overheid is wel degelijk wederkerig, met aan de ene kant het *beleidsondersteunend* en aan de andere kant het *beleidsvormend* onderzoek. Enerzijds beleidsdaden uitwerken dus, anderzijds de overheid wijzen op "grote akute en chronische noden." Oosterlinck verwijst naar de geneeskunde, waar dankzij een internationale samenwerking het pokkenvirus is uitgeroeid. Iets dat ook mogelijk is voor andere ziektes, ware het niet dat volgens Oosterlinck "de politieke wil daarvoor er niet is." Ook het migrantenbeleid van de overheid wordt in vraag gesteld, net als de Noord-Zuidverhouding. De universiteiten hebben ook hier een rol te spelen volgens Oosterlinck, maar ze kunnen dat nauwelijks omdat de financiering van de ontwikkelingshulp tekort schiet.

Molekule

De lezing van rektor Oosterlinck was de afsluiter van de academische zitting waarop de nieuwe eredoctorandi hun epitopie opgespeld kregen. Na de mis in de Sint-Pieterskerk, trokken de togati 's och-

tends bij uitzondering naar de Promotiezaal van de universiteitshallen in plaats van naar de gebruikelijke Pieter De Someraula. De Japanner Doi werd geloofd om de doorbraken die hij realiseerde op het domein van de polymeren — dat zijn heel grote molekulen die zowel in de natuur als in kunststoffen voorkomen. Samen met professor Edwards slaagde Doi erin uit te wisselen hoe die reuzemolekulen precies door elkaar vloeiën. Bovendien is Doi's werk een toonbeeld van interdisciplinariteit — zo loofde promotor Jan Mewis. Geamuseerd rondkijken in de zaal vergezelde het applaus voor Jean-Marc Ela. Bij het opspelden van Ela's ere lint begon een Afrikaanse vrouw dansend te bewegen en overstemde haar schelle stem het handgeklap. De in Canada docerende Kameroener Ela werd geëerd als een geëngagerd denker en bevrijdingsteoloog die — via een interdisciplinaire onderzoekstrategie — een belangrijke bijdrage leverde aan de studie naar de hedendaagse maatschappelijke vreemding. Zijn onderzoek naar de blinde vlekken in de ontwikkelingsamenwerking bijvoorbeeld vond internationale weerklank (zie pagina negen).

De Israëliëse pedagoog Gavriel Salomon mocht als enige eredoctor zelf een lezing houden (zie artikel pagina acht). De KU Leuven bekroont hem omdat hij opvalt door de omvang en grondigheid van zijn toegepast onderzoek naar leren, overdracht van kennis en doceren. Hij slaagt erin theorie, empirisch onderzoek en praktijk te combineren in creatief wetenschappelijk onderzoek en de nodige publikaties. De universiteit geeft daarmee aan dat het haar menens is met de onderwijsrevolutie die op stapel staat, en waarbij het oubollige ex cathedra-onderwijs moet plaats maken voor aan de veranderde tijden aangepaste onderwijsvormen- en principes.

Benny Debruyne

Scholieren eksperimenteren met stewardsysteem

Remedie tegen buurtoverlast Lido?

Twee weken geleden werd voor de eerste maal een stewardsysteem toegepast rond de Lido. De Leuvense scholieren wilden hiermee de buurthinder rond de fuifzaal verminderen. Met een positief resultaat?

In december betoogde de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) voor het recht op fuiven. Deze actie was een rechtstreeks gevolg van het sluitingsuur, opgelegd aan zaal Lido. De buurtbewoners kloegen onder meer over buurtoverlast: lawaai, ronkende automotoren en vandalisme van terugkerende fuifgangers. De studenten staken daarom de hand ook in eigen boezem met de idee van een sensibiliseringscampagne tot gevolg. Enkele fakulteitskringen experimenteerden reeds met een beperkt stewardsysteem. De echte vuurproef — stewards rond de Lido — moest nog komen. De Interscolaire Leerlingenaad Leuven (ISL), die de betoging van Loko ondersteunde, paste op hun Chrysostomos-feest dit systeem voor de eerste maal rond deze fuifzaal toe. Koen Vande Castele, voorzitter van ISL, blikt terug: "We zijn om tien uur gestart met het stewardsysteem. Twee groepjes van telkens twee mensen liepen rond in de Bogaarden-

straat en Ravenstraat tot drie uur. De pers is rond elf à twaalf uur komen kijken."

Veto: Tussen één en twee hebben we buiten nochtans geen stewards gezien, alhoewel er op straat lawaai was van pratende mensen en draaiende automotoren?

Koen: «Dat was toch wel minder dan vorig jaar. Toen was het veel luidruchtiger met massa's volk buiten.»

Veto: Hebben jullie op dit initiatief nog andere reacties gehad?

Koen: «Ja, wij hebben een fax ontvangen van een buurtbewoner die dit zeer positief vond en ook blij was dat we met hen over de problemen rond de Lido willen onderhandelen.»

Veto: Hadden jullie afspraken gemaakt met de politie?

Koen: «Ja, dat viel heel goed mee. Ze hebben verschillende keren gepatrouilleerd. De buiten staande stewards deden dan gewoon teken dat alles in orde was. De officier van wacht was trouwens ook op de hoogte van de fuif.»

Veto: Hebben jullie voor zo'n stewardsysteem veel vrijwilligers nodig gehad?

Koen: «Neen,

slechts tien. Soms moesten die wel eens naar binnen voor een klein opstootje in de zaal of gingen ze binnen gewoon iets drinken omdat het buiten koud was. We stonden wel steeds met twee buiten. Het lawaai beperkte zich immers tot de Bogaardenstraat. Al bij al was het toch een geslaagd initiatief.»

Herma Pauwels

HET BLAD MET EEN VISIE

Open les over regularisatie vreemdelingen

Op donderdag elf februari zal Professor Marie-Claire Foblets haar lessen 'vreemdelingenrecht', een keuzevak in de tweede en derde licentie rechten, inpassen in de discussie over vluchtelingen zonder papieren. De les kadert zo in het debat dat de laatste weken binnen de KU Leuven op gang is gekomen. Centraal thema zal de regularisatie in het huidige vreemdelingenbeleid zijn. Het gaat om een open les waarbij iedereen die in de vluchtelingenproblematiek geïnteresseerd is, is van harte welkom in de Nieuwe Valk 01.01 van vier tot zes uur.

Gavriel Salomon getuigt

Silicon Valley geen nieuw Jerusalem

Gavriel Salomon — eminent onderwijskundige en sinds twee februari eredoktor van de KU Leuven — ziet nieuwe informatie- en communicatietechnologieën niet als een wondermiddel voor onderwijskundige problemen. Veertig jaar geleden zou van het medium televisie een onderwijsrevolutie uitgaan. Men kwam bedrogen uit. In twee lezingen en in een interview met vertegenwoordigers van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) tast Salomon de grenzen van de computer af.

“Waarom beklimt men de Mount Everest? Omdat de berg bestaat. Waarom gebruikt men in het onderwijsproces de computer? Omdat hij bestaat. Dat iets technisch mogelijk is — hoe prachtig dat ook weze —, is echter geen voldoende reden om het in de praktijk om te zetten. Jammer genoeg wordt hetgeen mogelijk en beschikbaar is voor vele technocentristen meteen ook begerenswaardig. Waarom echter nieuwe technologieën in het onderwijs gebruiken? Wat is het nut van een email-korrespondentie met studenten in Timboektoe?”

Boterhammen

Volgens Gavriel Salomon is voor computers in het onderwijs enkel dan een belangrijke rol weggelegd, wanneer de volledige leeromgeving volgens de konstruktivistische principes die aan de basis liggen van het probleemgestuurd onderwijs is omgebouwd. “Leren is complexer dan boterhammen eten. Teveel lesgevers beschouwen studenten als dozen met openingen, bij de één zijn die al wat groter dan bij de ander. Ze breken de kennis in brokjes die klein genoeg zijn om door die openingen naar binnen te geraken. Zoals je een baby voedert, enfin. Bij de brokjes voegen de vakautoriteiten een beetje lijm om één en ander van binnen terug aan elkaar te kleven en met al verworven kennis te verbinden. Kennis absorbeert je echter niet, kennis construeer je.”

Begeesterd legt Salomon de implicaties van het konstruktivisme uit. “Ten eerste, kennis is slechts verworven nadat ze is toegepast bij het oplossen van problemen en het ontwerpen van creaties. Zo wordt informatie kennis. Ten tweede, stukjes informatie zijn geen kennis. Enkel het net van verbanden tussen brokjes informatie is kennis. Zo’n net van verbanden kan je echter niet voorgeprepareerd aanbieden. De student moet het gaandeweg zelf in mekaar boksen. Ten derde, de student heeft nood aan zeer veelzijdige informatie om zo’n netwerk van betekenissen te konstrueren. Een interdisciplinaire aanpak en het tacke-

“Kom hier dat ik uw grenzen eens aftast.”

(foto Jimmy Debruyne)

len van multi-dissiplinaire problemen — bij voorkeur gekozen uit het echte leven — zijn een must. De vraagstelling hoe men de gevolgen van een voor de kust van Noorwegen gezonken Russische onderzeeër, die radio-actief materiaal lekt, kan inperken, bijvoorbeeld, moet je vanuit vele disciplines benaderen. Ten vierde, is er nood aan een veelvoud van perspectieven. De botsing van meerdere theorieën en paradigma’s — met de eruit voortvloeiende onzekerheid — is de motor van het leerproces.”

Koeien

Gavriel Salomon — zelf een echt groepsbeest — beklemtoont het sociale aspect van het leerproces: “Mensen zijn sociale wezens en dus ook sociale leerders. Denken doe je niet op je eentje, maar in interactie met anderen, al discussiërend. Veel studenten denken meer en beter in aanwezigheid van anderen. Teamwork is een ideale leercontext.”

En bij dit konstruktivistische teamwork komen de nieuwe media en werkinstrumenten — zoals internet — van pas. Meer zelfgestuurde exploratie, meer samenwerking op lange afstand, levensechte simulaties, tests van onwaarschijnlijke hypotheses en het aanboren van zeldzame informatiebronnen, het wordt allemaal veel eenvoudiger. Een team studenten dat zich in een konstruktivistische leeromgeving bezighoudt met stadsplanning en verkeer in Brussel kan via internet contact leggen met specialisten terzake en via een eigen website informatie opvragen of de eigen bevindingen verspreiden. Gavriel Salomon pleit met andere woorden voor de verbinding van nieuwe technologieën met probleemgestuurd onderwijs, omdat enkel in die context de technologische snuffjes echt

worden gebruikt. Goed onderwijs motiveert de studenten voor een konstruktivistisch omgaan met kennis en biedt hen de mogelijkheden tot kenniskonstruktie, waaronder de nodige informatie en vooral de middelen om die informatie op een efficiënte manier te verzamelen. De Amerikaanse inslag van Salomon’s opvattingen is opvallend. Gavriel Salomon, momenteel verbonden aan de universiteit van Haifa, studeerde en doceerde dan ook zowel in Israël als in de VS.

Past men de leercontext niet aan, dan heeft de aanschaf van nieuwe informatie-technologieën weinig zin. Salomon blikt terug in de tijd: “Voor de eerste treinen liep in Amerika vroeger een man met een grote vlag. Daarmee joeg hij al roepend de koeien van de sporen. De eerste treinen konden dus niet sneller rijden dan een man kon stappen. Niet echt een revolutie in het transport. Net zo gaat het vandaag vaak met computers.”

Nijlpaarden

Al ziet Gavriel Salomon voor de nieuwe technologieën een rol weggelegd, hij blijft kritisch. Getuige hiervan zijn onderscheid tussen het leereffect *met* en het leereffect *van* computers. Hij maakt hierbij een vergelijking met het gebruik van een metronoom in de muziek: “Met een metronoom houdt de muzikant doorgaans beter zijn ritme. De centrale vraag is echter: ontwikkelt hij dankzij de metronoom zijn gevoel voor ritme, zodat hij ook zonder metronoom beter speelt? Als leerlingen of studenten semi-intelligente computerondersteuning krijgen bij het schrijven van een essay zijn hun essays beter. Zijn hun essays achteraf — wanneer ze enkel een blad papier en een pen krijgen, zonder computerondersteuning — beter dan de essays van diegenen die

nooit die computerondersteuning kregen? Neen. Kinderen presteren weliswaar op een hoger niveau met een computer, maar worden ze intussen ook intelligentere kinderen?” Ook het konstruktivistische teamwork ziet zich met dezelfde vraag gekonfronteerd: “Wanneer volwassenen in een team betere resultaten bereiken en kreatiever zijn, mag men daaruit dan afleiden dat ze op zichzelf betere denkers zijn geworden?” Deze vragen suggereren terecht dat Salomon een zekere scepsis tegenover technocentristen aangewezen acht.

“Zelfs als Jean-Marc Ela groen was geweest, had het incident op de luchthaven niet mogen gebeuren”

Hij illustreert zijn visie met een levensrecht parabeltje. “Neem nu een ziekenhuis, waar studenten geneeskunde stage lopen. Op een dag komen miljoenen vrij voor de aanschaf van een *expert system* — een database waarin de arts de symptomen van de ziekte intikt — waarna de computer de diagnose stelt. De dekaan van de geneeskundefaculteit, die de stagelopende studenten begeleidt, is categoriek: ‘Koop maar het vroegere systeem, van 1972, en investeer de rest van het geld in een opknabbeurt voor de kafeteria.’ De manager van het ziekenhuis staat perplex. Vanwaar dat verschil in mening? Als manager is hij geïnteresseerd in goede diagnoses, de dekaan van de geneeskundefaculteit in goede diagnostici. Diagnostici, die ook in omstandigheden waar geen *expert system* voorhanden is, een goede diagnose kunnen stellen. De directeur van het ziekenhuis is geïnteresseerd in het effect met technologieën, de dekaan van de geneeskundefaculteit veel eerder in het effect van technologieën: in welke mate verbetert de stage de diagnostische kwaliteiten van mijn studenten?” Het leereffect met computers is groot, het leereffect van computers vaak miniem. Samen zijn mens en computer sterk, maar zonder computer rest er geen zogenaamd *kognitief residu*. Er ontstaat geen afgeleide kennis. De computers veranderen de methode en de kunde van de studenten vaak ontoereikend.

Vlinders

Veto: “In uw eerste lezing had u het over het Butterfly Defect.”
Gavriel Salomon: “Ik ga uit van de hypothese dat zich tussen de interne organisatie van de media en de organisatie van de menselijke geest een isomorfie, een parallelisme aftekent. Naar analogie met film en tv zoomen mensen mentaal in of out op problemen, als hadden ze een kamera in hun hoofd. Of ze laten voor hun geestesgoos feiten en gebeurtenissen in *slow motion* de revue passeren. Iets vergelijkbaars doet zich momenteel voor met internetgebruikers. Op zoek naar informatie over Napoleon belandt de internetgebruiker bij een *site* over Napoleons inname van Caïro en van daaruit via diverse hyperlinks bij een boeiend traktaat over de invloed van de passaatwinden op het paargedrag van de nijlpaarden in het noordwestelijke gedeelte van de Nijldelta. Dergelijke multimedia zijn gebaseerd op associaties als verbindingsnetwerk tussen betekenissen. Studerende imiteren dat model en beginnen te denken in multimedia-structuren.”
Veto: “U beschouwt het als gevaarlijk wanneer studerenden te associatief omgaan met kennis, zonder een systematisch kader voor die kennis te ontwikkelen?”
Salomon: “Indaard. Zo kom je dan mensen tegen die van alles iets afweten en over alles een sekonde of vijf, zes interessant kunnen vertellen. ‘O ja, Van Dyck, ooit een doek van hem gezien.’ ‘Breughel? Zeker en vast, keigoed gewoon.’ Maar vraag vooral niet door, want hun weetjes passen niet binnen een kenniskader.”

Kristof Messiaen

Pumpkin Records

Tiensestraat 205
3000 Leuven
Tel 016/20 44 85 Fax
Open 13u00 - 18u30
Gesloten zon. - en Donderdag

IMPORT-SPECIALZAAK
UNIEKE SFEER & LAGE PRIJZEN

“Ik verkoop, ik consumeer, dus ik ben”

I e Kameroense — nu in Quebec docerende — socioloog en bevrijdingsteoloog Jean-Marc Ela ontving afgelopen dinsdag een eredoctoraat uit de handen van rektor Oosterlinck. Een opmerkelijke bekroning. Ela is één van de meest kritische Afrikaanse stemmen — hij moest het Kameroense regime ontvluchten — door zijn overtuigend beargumenteerd pleidooi voor ontwestering. Zijn verblijf in België werd evenwel ontiersd door het rijkswacht optreden bij zijn aankomst op Zaventem.

Jean-Marc Ela: «Mijn onthaal heeft mij niet verrast, via de diplomatieke wereld was ik goed geïnformeerd van de situatie in België. Ik had alle administratieve maatregelen genomen, op aansturen van rektor Oosterlinck had ik snel een visum gekregen van het Belgisch konsulaat in Montréal. Maar de rijkswachters in Zaventem kennen hun werk niet. Ze waren niet tevreden met het visum en vroegen me mijn oud — verstreken en ongeldig — paspoort voor te leggen. Toen een rijkswachtster in mijn persoonlijke korrespondentie een brief van rektor Oosterlinck onder ogen kreeg, stelde ze dat dit geen ‘officieel’ dokument is. Ik ben dan naar een sel geleid, vol met zwarte mensen. Ik kan hier enkel uit besluiten dat de ordehandhavers niet echt kijken naar de papieren van de passagiers, maar wel naar hun huidskleur. Achteraf verklaarde de rijkswacht dat zij enkel haar werk doet en stringent handelt. Ik heb hen geantwoord dat ze de mensen met respect moeten behandelen. Dat viel niet in goede aarde en ze nodigden me vriendelijk uit om een ‘toon-tje’ lager te zingen.»

Veto: Wat vindt u van de manier waarop Europese landen omgaan met de toestroom van vluchtelingen?

Ela: «De politiek die zij voeren is repressief en mensenwaardig. Nu de muur van Berlijn is gevallen, organiseert Europa zich als een fort dat zich sluit voor al wie uit het Zuiden komt. De Konventie van Genève had nut voor politieke vluchtelingen uit Oost-Europa toen het het kommunisme nog de grote vijand van het Westen was. De nieuwe bedreiging is nu de armoede uit het Zuiden en de duizenden economische vluchtelingen. Op deze vluchtelingen is het Verdrag nog steeds niet van toepassing. Europa is te vinden voor de vrijheid van handel van afrikaanse grondstoffen, maar sluit wel zijn grenzen voor de mensen.»

Kaalgrazen

Veto: Een veelvuldig gebruikt argument van politici om hun vluchtelingenbeleid door te drukken is dat de bevolking niet tolerant is tegenover die vluchtelingen.

Ela: «Er is niet alleen een angstreflex maar ook racisme tegenover de mensen uit Afrika. Dat wordt vooral gekreëerd door bepaalde drukingsgroepen. Het is helemaal niet evident dat iedereen hier angst heeft. Men wekt angst op om het beleid te rechtvaardigen. De Afrikanen zouden Europa komen kaalgrazen. Met vergeet daarbij dat Afrika met haar grondstoffen enorm heeft bijgedragen tot de welvaart van Europa. Het vluchtelingenbeleid is slechts een afspiegeling van wat een kleine fractie van de maatschappij wil. Bepaalde groepen willen keuzes maken die het model van een bepaalde sociale klasse opleggen aan de anderen. Zo'n handelswijze berust op uitsluiting en maakt gebruik van een manipulatie van de publieke opinie.»

Veto: Kan het beleid het onderscheid nog rechtvaardigen tussen politieke en economische vluchtelingen?

Ela: «Dat onderscheid is niet meer geldig. De vluchtelingen uit Oost-Europa waren altijd politieke vluchtelingen, men dacht er niet aan dat er ook mensen zijn die de mi-

serie ontvluchten. De economische situatie hangt af van internationale handel en verdragen. Bepaalde repressieve regimes in Afrika schenden de mensenrechten en vermoorden opposanten, en hebben de grondstoffen van hun land geplunderd en verkocht aan het Westen. Het is dus moeilijk politiek en ekonomie te scheiden. Iedereen die met de dood bedreigd is, hetzij door repressie, hetzij door hongers, heeft recht op bescherming.»

Veto: Volgens sommige ekonomische denkers lossen de derde wereldlanden hun problemen wel op door geleidelijk aan het ‘Westerse model’ over te nemen.

Ela: «Dat model moet dan wel eerst de problemen hier — zoals werkloosheid, armoede en uitsluiting — oplossen. Maar in Europa slaagt men daar niet in. Bovendien wil dat zeggen dat Afrika zomaar moet imi-

Veto: Is de ontwestering voor u het vertrekpunt voor een ontwikkelingsmodel voor Afrika?

Ela: «Ja. Het model dat ik voor ogen heb, vindt zijn oorsprong in datgene wat aan afrikanen eigen is. Dat zou zich bijvoorbeeld kunnen uiten in een heel eigen produktiewijze: produceren in functie van de Afrikaanse kultuur, de onderneming leiden volgens de Afrikaanse tradities. Onze kultuur kan de motor zijn van een industrialisatie. Als Afrika binnentreedt in de ekonomische wereld, waar het nu buiten staat, dan moet het evenwel zijn eigenheid bewaren. De ondernemers moeten zich maar aanpassen.»

Veto: Vreest u niet dat de wereldekonomie tradities en waarden uit de ekonomie sluit. Zullen de Afrikanen zich niet aanpassen aan de wereldekonomie?

Ela: «We leven inderdaad in een wereld-

Alles wordt een grote markt. De verhoudingen tussen Noord en Zuid zien men alleen in termen van handelsrelaties. Al die ministers van buitenlandse zaken die met veel pocha bezoeken brengen aan de ontwikkelingslanden hebben veelal uitsluitend de bedoeling om daar ooit hun produkten te gaan slijten. Dat een land zich wil ontwikkelen volgens haar eigen model, dat interesseert hen niet. Men zoekt enkel naar wegen om de markt uit te breiden. Als het Westen ons op die manier meent te helpen, dan hoeft het voor mij niet.»

Kennis

Veto: Welke rol speelt religie in de ontwikkeling van de derde wereld?

Ela: «Religie maakt deel uit van de identiteit van een volk en van vele dingen die we vergeten zijn. Religie kan ook de motor zijn van de transformatie van de maatschappij. Je moet niet denken dat godsdienst er gewoon is om het volk in slaap te wiegen. Het kan een kracht van verandering zijn. Veel mensen hebben uit hun religieuze overtuiging kracht geput om weerstand te bieden

“En hebbe gij familie in Kameroen of wat?”

(foto Jimmy Debruyne)

teren hoe men in Europa de samenleving organiseert. En zelfs die ‘Westerse modellen’ zijn opgedrongen door bepaalde groepen in de Westerse samenleving. Je ziet duidelijk dat het model ‘Je vends, je consumeer, donc je suis’ ook de Europeanen niet gelukkig maakt, integendeel: het verergert de toestand alleen maar. Dit model is ééndimensioneel en ongelofelijk bedrieglijk. Europa mag niet de pretentie hebben om voor Afrika dé referentie te zijn. We kunnen de Europeanen zelfs dingen leren die ze al lang vergeten zijn en die fundamenteel zijn.»

Veto: U zegt dat Afrika moet terugkeren naar de ‘brousse’. Is dat nog mogelijk na anderhalve eeuw Westerse invloed op haar samenleving?

Ela: «Dat is een goede vraag. Wanneer het er op aankomt om onze manier van denken en leven te herwaarderen, betekent dat niet dat we ons van de rest van de wereld moeten afschermen. We leven nu éénmaal in een ‘temps du monde’, dat is onomkeerbaar. Wat wij zoeken is ‘habiter le monde’ met de manier waarop wij de dingen zien. Afrika heeft waarden die hun belang voor vandaag niet verloren hebben. Ons terugtrekken in de ‘brousse’ sluit dus niet uit om toe te treden tot datgene wat van buiten Afrika komt maar wel waardevol is. Het komt er op aan om goed te kiezen. Een voorbeeld. Ik draag een kleding dat niet noodzakelijk gefabriceerd is in Afrika, maar wel de kleuren heeft waar ik van hou. Dat wil dus niet zeggen dat ik mij heb aangepast aan de Europese kledingstijl. Ik beklaag de zwarten die de Europeanen imiteren.»

ekonomie maar die ‘globalisatie’ is vooral geïnspireerd door een bepaald neo-liberaal model dat wil men opdringen als het enige model. Het staat er borg voor dat harde konkurrentie dé wet is in het ekonomisch spel. Het resultaat is dat al wie zich niet aan deze wet kan aanpassen, geen plaats heeft in de ekonomie.»

Haaks

Veto: Is er een alternatief voor die wet van de konkurrentie?

Ela: «We moeten de doelstellingen van de ekonomie herdenken. Men moet gaan naar een ekonomie die in dienst staat van de samenleving. Maar de huidige konkurrentie-ekonomie is gebouwd op een kultuur van de dood. Het zorgt ervoor dat er uitsluiting is, dat er een kloof is tussen rijk en arm. Bovendien zorgt dat systeem ervoor dat die kloof wordt gebanaliseerd. In zo'n kultuur is er uiteraard in de onderneming geen plaats voor datgene wat niet direct op de markt kan verkocht worden, bijvoorbeeld solidariteit, vriendschap en aandacht voor het milieu. Op den duur worden alle facetten van de samenleving aan die wet onderworpen, zelfs het onderwijs. Dat is het einde van de kultuur.»

Veto: Nochtans helpt het Westen de derde wereldlanden met haar ontwikkeling met de bedoeling dat zij in ‘hé’ model zouden treden en meedoen met de ‘grote jongens’.

Ela: «De wet van de konkurrentie staat haaks op de geest van de ontwikkelingsamenwerking. Dat is geen hulp maar handeldrijven.

tegen verdrukking. Het kristendom staat toe de mensen te wijzen op het feit dat mensen er niet alleen zijn om winst te maken en dat de rijkdommen er niet alleen zijn voor enkele rijke individuen. Religie kan erop wijzen dat de ekonomie moet heropgebouwd worden op waarden van solidariteit en rechtvaardigheid. Op die manier kan solidariteit gemondialiseerd worden.»

Veto: Hoe ziet u de relatie tussen de Westerse universiteiten en die van de ontwikkelingslanden?

Ela: «Al de universiteiten zijn uitgenodigd om hun onderlinge relaties te gaan herbekijken, rekening houdend met de verscheidenheid en de kulturele kontekst. Op die manier kan kennis zich verspreiden en kunnen er verschillende visies op dezelfde werkelijkheid ontstaan. De Westerse universiteiten zijn nu eigenlijk de enige kennisbronnen. Rond die universiteiten hangt een zodanig prestige, dat hun kennisprodukten een ‘magische’ universaliteit krijgen. Kennis moet ook geproduceerd kunnen worden in andere kulturele ‘ruimtes’.»

Veto: Welke waarde heeft het eredoctoraat aan de KU Leuven voor u?

Ela: «Het introduceert Afrika in de wereld van de kennis. Het bewijst dat deze universiteit gelooft in de intelligentie van de Afrikanen. Een Westerse universiteit zegt op die manier dat er ook in het Zuiden denkers zijn die gerespekteerd moeten worden.»

Bart De Schrijver
Benny Debruyne

Fermettes tellen

oor het vierde jaar op rij organiseren studenten architectuur van de KU Leuven Existenz Maximum. Onder de noemer 'de stad verkeerd' willen de studenten mobiliteit en architectuur met elkaar konfronteren. Langsheen tal van serieuze en ludieke workshops wordt aandacht gevraagd voor een concrete beleving van architectuur en stad.

Existenz Maximum is reeds vier jaar een project dat via de meest uiteenlopende wegen architectuur en stedenbouw wil benaderen. Via workshops, lezingen, debatten wordt getracht een breedvoerige kijk op deze vermeningen te krijgen. De voorbije edities ging Existenz Maximum steeds in een gebouw door. Paradoxaal genoeg werd architectuur daardoor gewaardeerd in zijn verhullende functie, die niet steeds op overtuigende wijze samenging met de zoektocht naar een ruime belangstelling en een

open benadering.

Daarom gooit Existenz het ditmaal over een andere boeg. Voor de zichtbaarheid gaat het project daadwerkelijk de baan op, naar buiten dus. Het is immers daar dat architectuur groeit en het stedelijk weefsel uitmaakt. Het is buiten dat de stad zich op eksessieve wijze veranderlijk toont, zich niet zomaar laat kennen. De ervaring van de dynamiek van diezelfde stad laat zich verbinden met een fenomeen dat onze kijk op stedelijkheid sterk beïnvloedt: mobiliteit. In een beweging van a naar b worden we gekonfronteerd met de stad, maar op een erg beperkte wijze. Slechts begin en einde van de tocht interesseren ons, vanuit de functionele gerichtheid van onze activiteiten.

Caravan

De thans evidente mobiliteit lijkt voorbij te gaan aan allerhande plaatsen waar niemand nog bij stilstaat: de niet-ruimte, de

tussen-tijd. Existenz wil op zoek gaan naar de sjarmes en de mogelijkheden van dit ongeziene, de achterkant van de stad. Trachten een ontmoeting van architectuur en mobiliteit tot stand te brengen. Dat samengaan wordt prachtig verbeeld door een caravan die gedurende een week telkens op een andere plaats geparkeerd zal worden, en daarmee het project doorheen Leuven leidt. De caravan is een a-tipisch stedelijk voertuig, het is niet plaatsgebonden, wonen en transport zijn één. We zijn in de tussen-tijd en aanvaarden a en b. "De stad verkeerd."

Wat is er zoal te doen? Het kadertje biedt een volledig overzicht, hier volgen enkele uitschietters. Punt a is het Philipsgebouw, zonder functie, een prachtig mastodont, louter architectuur — een goed aankankader dus om vol te stouwen met uitspattingen die architectuur als gebeurtenis willen benaderen. De opening met theater, film, exkpo, lezing en nog veel meer is als dusdanig een mikrokosmos die de volgende

dagen zal eksploderen, op zoek naar de stad zoals we die niet verwachten. De volgende morgen kan iedereen die wil, ontbijten op het kruispunt van de ring en de Kapucijnenvoer onder het motto: 'Het is er, het rond punt met de palmboom, maar niet iedereen weet het. Het is lekker, maar niet iedereen doet het: ontbijten.'

Adorno

De workshops die op het programma staan zijn van uiteenlopende aard. Leren lassen staat naast *sight-seeing*, of een werfboek. De sensatie van het mobiele kommisschien goed tot zijn recht op een treintrip. Naar buiten kijken en je verwonderen over de fermettes, of koeien tellen, of op weg naar Charleroi industrieterreinen schetsen. Bij een aankomst in Antwerpen doet Marcel Smets zijn ideeën uit de doeken over de stationsbuurt aldaar, — inderdaad, niet enkel in Leuven wordt er gewerkt. Naast fermettes tellen zijn er nog manieren om tot een bijzondere ervaring van bouwfenomenen te komen. Op de stationswerken in Leuven kunnen fotografen hun lusten botvieren, in ontmoeting met werkliu — portretjes die Adorno zou waarderen.

Ook Brussel is goed voor een workshop: zich vanuit de bus overleveren aan de verleiding van het wanstaltige. Van de Martinitor tot het dode einde van de E19-snelweg in Evere. Een beschouwend debat met stadsocioloog Albert Martens richt zich op Leuvense verschikkingen. Centraal discussie-onderwerp is het werk van architect Jaspers, de man die zowat de helft van de Leuvense bankgebouwen neerpoette — waaronder de Cera-tempel. Aan de hand van straatinterviews over het gebouw van Groep T wordt de virtuele sloop ingezet.

Als het bovengenoemde uw sériex reeds tart, dan volgt hier nog de uitsmijter van de week: de grote metskontest. Het komt erop aan ploegsgewijs in enkele uren tijd de stevigste overspanning te metsen van één meter — geholpen door een truwel, bier en sigaretten. Deze wordt nadien vakkundig onderzocht door een prof van materiaalkunde en daarna uiltiem getest door er met zoveel mogelijk mensen op te gaan staan. Naar verluidt is deze rage overgewaaid uit Italië — wat niet hoeft te verbazen, de Romeinen waren immers de eersten die bogen metselden.

De afsluiter van de week is een heuse filmfui met David Lynch's 'Lost Highway'. Een betere syntese van mobiliteit die tot een vreemdsoortige sensatie moet leiden is er wellicht niet. Bovendien nodigt de architecturale kaleidoskoop die het project 'de stad verkeerd' wil zijn ongetwijfeld uit de benen ten dans te strekken. Of is dansen iets anders dan wonen en bewegen tegelijkertijd? Dansen is a en b en al wat ertussenin ligt.

Jeroen Peeters

Existenz Maximum

Hieronder volgt een overzicht van het programma, met aanvangsuur en lokatie. Voor meer uitleg zijn er folders voorhanden. Inschrijven kan — moet gezien het beperkt aantal plaatsen voor enkele activiteiten — in de caravan, onder meer te treffen op het Ladeuzeplein.

Maandag

20.00 u: Opening in Philipsgebouw, met teater en muziek

Dinsdag

8.00-10.00 u: Ontbijt, kruispunt ring en Kapucijnenvoer

12.15-17.00 u: Beeldverslag op weg naar Charleroi, stationshal Leuven

14.00-16.30 u: Glas in architectuur, Lei 19

16.00-18.00 u: Video-link Zürich, blauw auditorium Arenbergkasteel

20.00 u: Kwis, onder meer omtrent frietkotenvbouw, Lei 19

Woensdag

9.30-18.00 u: Brussel. De verleiding van het wanstaltige, met Alexander D'Hooghe, auditorium De Molen

16.30-18.30 u: Debat met stadsocioloog Martens, Informatiehuis, Bondgenotenlaan 175

20.00 u: Lezing Leo Van Broeck (Stad en Architectuur), auditorium Arenberginstituut, Naamsestraat 96

Donderdag

11.00-16.00 u: Leuven-Antwerpen-Leuven met professor stedeboom Marcel Smets, stationshal Leuven

14.00-16.00 u: Foto- en filmworkshop, Informatiehuis, Bondgenotenlaan 175

14.00-15.30 u en 15.30-17.00 u: Werfbezoek Leuvense stationsomgeving, Informatiehuis, Bondgenotenlaan 175

14.00-17.00 u: Grote metscontest, stationshal Leuven

14.00-16.00 u: Lassen, Theokot (kursusverkoop VTK)

20.00 u: Fuiifilm met Lost Highway, Rumba

De Valk krijgt vleugels

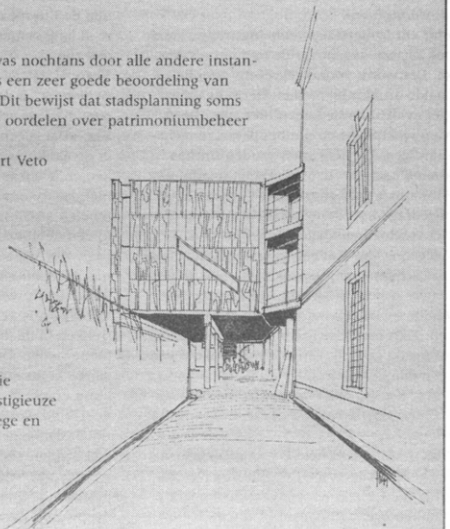
De bibliotheek van de rechtsfaculteit heeft met de jaren een steeds groter deel van De Valk ingenomen. Nu kampt men opnieuw met een plaatsgebrek. Het architectenburo Van Aerschoot-Verplancke — dat reeds de nieuwe bibliotheken voor Pedagogie en Psychologie ontwierp — kreeg van de KU Leuven de opdracht om een nieuwe vleugel te ontwerpen. Het onderbrengen hiervan in de zolder van De Valk bleek te veel technische problemen met zich mee te brengen en zou te belastend zijn voor het oude gebouw. De nieuwbouw zou aan de linkerkant van het gebouw gekleefd worden boven de huidige parking. In een eerste ontwerp werd het rechthoekige volume op pijlers, dwars geplaatst tegen de eerste en tweede verdieping van de bibliotheek. De stad vond evenwel dat men te dicht tegen de muur van de oude akademie aanzat en stelde voor om hetzelfde volume negentig graden te draaien en tegen de blinde gevel van het museum Vanderkelen-Mertens aan te bouwen. Na nog een aantal veranderingen, ook om het budget — ongeveer dertig miljoen frank — te halen, kwam het finale ontwerp er. Een illustratie hiervan vind je op deze pagina.

Op vraag van Monumentenzorg zal er niet pal tegen De Valk aangebouwd worden maar op een afstand van ongeveer anderhalve meter. Twee passerellen zullen beide bibliotheekdelen verbinden. De buitenbekleding van de nieuwbouw wordt mahoniehout, wat het geheel een bruinrode aansjijn zal geven. In de beginfase werd trouwens ook het personeel van de bibliotheek geraadpleegd in verband met de te vervullen functies. Dit overleg gebeurde met mensen van de Technische Dienst van de KU Leuven. De reeds aangevangen werken zouden tegen het begin van het volgende academiejaar voltooid moeten zijn. Ook de rechterkant van De Valk zal men binnenkort vernieuwen. De vervallen woningen van de Tiensestraat drieënveertig en vijfenveertig zullen vervangen worden door een 'Internationaal Huis'. De plannen en schetsen die Veto te zien kreeg, zijn ondertussen echter afgeschoten door het stadsbestuur van Leuven, zodat we hiervan geen voorsmaakje

kunnen geven. Het project was nochtans door alle andere instanties goedgekeurd en had zelfs een zeer goede beoordeling van Monumentenzorg gekregen. Dit bewijst dat stadsplanning soms nog nattevengerwerk is en de oordelen over patrimoniumbeheer niet steeds eensluidend zijn.

Vanaf volgende week start Veto een reeks over architectuur, stadsplanning en patrimoniumbeheer, met als opener een interview met Pol Van Aerschoot. Behalve de genoemde bibliotheken ontwierp hij ook de Aula Pieter de Somer en het Hogehoevelcollege. Verder was hij betrokken bij de restauratie van enkele van de meest prestigieuze gebouwen zoals het Pauscollege en het huis van 't Sestich in de Naamsestraat.

(ydl)

Wanneer stripverhalen met ondertitels?

Wee weken geleden zat het kruim van stripminnend Vlaanderen weer eens in Frankrijk voor het jaarlijkse strip-hoogfeest te Angoulême. Naar goede gewoonte werden aldaar de Alph-Arts uitgereikt: de Oscars voor strips. Ook dit jaar merkt men bij het lezen van de lijst genomineerden dat er bitter weinig Nederlandstalige of zelfs maar in onze moedertaal vertaalde strips tussen zitten, maar er is toch een beetje hoop.

Stripliehebbers die wat verder kijken dan Largo Winch, wisten het al langer: wie vernieuwende strips wil lezen, kan best het Frans en het Engels machtig zijn. In het Nederlands verschijnen nog weinig vertalingen van buitenlandse stripmakers. De uitgeverijen spelen op veilig. Vertalen kost geld en ze willen zeker zijn dat ze dat geld ook terugverdienen, liefst zelfs met winst. Enkele kleine uitgeverijen zoals Oog&Blik durven nogal eens een risico te nemen, maar de afzetmarkt is nu eenmaal klein en door de beperkte oplagen zijn die strips dan nog duur ook. Gelukkig kan men tegenwoordig zonder veel moeite strips uit Frankrijk of de Verenigde Staten importeren.

De malaise binnen de Nederlandstalige uitgeverijen wordt al verscheidene jaren bevestigd bij de uitreiking van de Alph-Arts in Angoulême. Ook dit jaar zijn van de grote prijzen slechts de albums van één auteur momenteel in het Nederlands te krijgen. De strips van François Boucq, die vorig jaar de grote prijs heeft gewonnen, worden al jaren vertaald door uitgeverij Casterman, maar daar blijft het wel bij.

Sjosji

Dave McKean, groot in Amerika en Engeland, heeft voor zijn fantastische 'Cages' de prijs voor de beste niet-franstalige strip gewonnen. Deze kanjer van vijfhonderd bladzijden is te koop in het Frans en het Engels, maar zal waarschijnlijk nooit vertaald worden. Wel hoop in die richting is er voor 'Monsieur Jean' van Dupuy en Berberian. Nederlandstalige vertalingen van deze reeks — Meneer Johan — stonden al langer in Sjosji, maar nu zijn er ook plannen om de verhalen in albumvorm uit te geven. 'Vivons heureux sans en avoir l'air' — het recentste album uit deze reeks — heeft de Alph-Art voor beste oorspronkelijk Franstalig album gewonnen.

Het eerste dat opvalt als je een album van Dupuy en Berberian openslaat is de aparte tekenstijl. Langs de ene kant zijn de tekeningen helder en soms op het karikaturale af, maar toch ziet het er allemaal realistisch getekend uit. Het zijn vooral tekening- en die een zekere warmte uistralen, die het lezen van de strip alleen maar aangenermakert.

Monsieur Jean is een late twintiger die zoals de meesten van die leeftijd een nogal chaotisch leven leidt. Hij heeft wel een vriendin maar in het begin van het album hebben ze al ruzie. Er wordt ons ook een blik gegund in zijn werkkamer, waar een romanmanuskript op tafel ligt waarmee hij al een tijdje uitgeverijen aan het aflopen is. Op de koop toe wordt hij op regelmatige basis gesteund door zijn conciërge die hem naar haar pijpen laat dansen door zijn post achter te houden. Zijn vrienden zijn al niet veel beter af. Félix is gescheiden en werkloos. Hij woont samen met zijn zoonnetje bij Jean tot hij nieuw werk vindt. Félix is een bonvivant die het leven neemt zoals het is en zich van het ene waanzinnige idee in het andere stort. Nodeloos te zeggen dat hij zichzelf hiermee telkens in de problemen werkt. Dit in tegenstelling tot Jean, die zichzelf als een realist beschouwt en meestal nogal somber door het leven gaat. Vandaar ook de titel van de strip: eigenlijk leidt

Signeersessies en agenda stripfestival

Van zondag zeven tot en met woensdag tien februari vindt in het Arenberginstituut 'Gestript' plaats, georganiseerd door Kultuurraad. Het thema is de relatie tussen stad en natuur. Het hoogtepunt van deze vierdaagse is het bezoek van enkele Zuid-Afrikaanse striptekenaars. Hieronder vindt u de tekenaars die op woensdag tussen twee en tien uur aanwezig zullen zijn om hun werk te signeren. Verder volgt ook nog een gedetailleerde agenda.

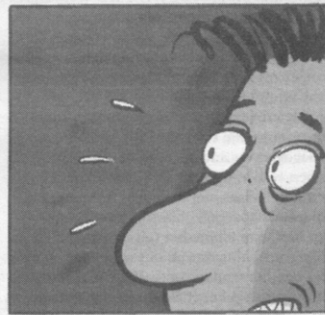
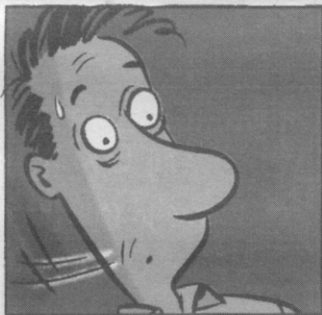
• **Signeersessies 'Gestript':** zeker aanwezig zullen zijn: Jeroen Janssen (van 14.00 u tot 16.00 u), Janko Bosch, Dirk Bellon, Marc Horemans, Gillion, Lode de Vroe, Bert Lezy, Matthias Handsniper, Myriam Kalai, Nicolas Marical, Frank Lauwers, Bram Devens, Kim Duchateau, Mong, Lamelos-kollektief met Sam Peeters, Alex Deurloo, Boris Poeders en Jeroen Funke.

• **Agenda**
 07/02 20.00 u opening met optreden van het beeldstormkollektief
 08/02 14.00 u tot 18.00 u doorlopende tentoonstelling
 20.00 u ooggetuigen met Tonio Van Vugt (hoofdredacteur zone 5300)
 09/02 14.00 u tot 18.00 u doorlopende tentoonstelling
 20.00 u panelgesprek over strips in Zuid-Afrika met Bitterkomix
 10/02 14.00 u tot 18.00 u doorlopende tentoonstelling
 23.00 u fuif met dj Riot Squad

De hele happening gaat door in het Arenberginstituut, in het oude chemielokaal en zuilenzaal II.

hij wel een goed leven, maar hij heeft het zelf niet altijd door. Gelukkig is er Félix om hem daarop te wijzen.

Het album begint met het verjaardagsfeestje van Félix's zoonnetje, bij Jean thuis. Félix zelf is hierop niet aanwezig omdat hij

Kultuurraad organiseert Interfakultair Theaterfestival

Bij Kultuurraad, een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko), staat deze week een nieuw project op stapel. Het gaat om de eerste editie van een twee weken lopend 'Interfakultair Theaterfestival'. De titel zal wellicht een verwantschap met het gelijknamige songfestival oproepen, maar dat is er allerminst. Kim Neuskens, voorzitter van Kultuurraad en bezieler van het project: "Het gaat zeker niet om een wedstrijd, er is zelfs geen sprake van competitie. We willen gewoon de krachten van iedereen die zich met theater bezighoudt bundelen. Op die manier kan er kringoverschrijdend gewerkt worden. We hopen dat mensen die zoveel moeite doen om een stuk in elkaar te steken, nu niet eens alleen voor hun eigen kring moeten spelen." Voorts werd aan de kringen volledige vrijheid gegeven.

Er is noch een centraal thema, noch een inhoudelijk verband tussen de stukken. Kim Neuskens: "Het is heel grappig, maar hoewel elke kring volledig autonoom beslist, zien we nu dat er wel een lijn in het hele project zit." Je zou kunnen zeggen dat de rode draad doorheen het festival het thema van de oorlog is. Zo steekt 'Ianus', het gezelschap van Portulaca — de raad van Loko die zich inzet voor buitenlandse studenten — van wal met 'A feast of Pinter', enkele vroege stukken van de Britse toneelschrijver Harold Pinter. "Het gaat om absurd theater dat in het existentialisme van vlak na de oorlog ontstaan is", aldus Kim Neuskens. 'Cloissade' van Michel Azama — gebracht door Romania — is een postmodern stuk dat net als Pinter het absurde van de oorlog ensceeneert. 'De Hamletmachine', geschreven door Paul Peyskens voor jeugdtheater Bronks, zet eveneens de revolutie in de verf. Over 'Julius Caesar', het stuk dat Germania brengt, hoeft niet veel gezegd. 'Stemmen rond Ajax' ten slotte, is een hedendaags stuk over de Trojaanse oorlog. Kim Neuskens: "Die lijn hoefde er zeker niet te zijn, maar geeft wel een meerwaarde. Ik hoop dat het de kringen nog nieuwsgieriger maakt naar de stukken van de ander en dat het spelen op een eilandje voorgoed voorbij is."

8-11 feb: ROMANIA. 'Croisades' van Michel Azama, regie: Jean-Christophe Paternoster, in Theater Malpertuis
 11, 14, 15 feb: POLITIKA. 'De Hamletmachine' van Paul Peyskens, regie: Annelies Callewier en Inne Olders in de Zuilenzaal (Arenberginstituut)
 15-18, 21 feb: GERMANIA. 'Julius Caesar' van William Shakespeare, regie: Dirk De Lathauwer in de Museumzaal (Universiteitshallen)
 17, 18 feb: KLIO. 'Schimmen rond Ajax' van Karel Moons, regie: Sarah Van Hee, Liesbeth Goossens in de Zuilenzaal (Arenberginstituut)
 8, 9 feb: IANUS (International Theatre): 'A feast of Pinter' van Harold Pinter, regie Kelvin Fitzimmons in Pangaea

Kaarten kosten 200/250 en zijn te verkrijgen op het Stuc-onthaal, Van Evenstraat 2D. Voor info bel 016/23.67.73

(kd)

Vrouwen en voetbal: het kan klikken

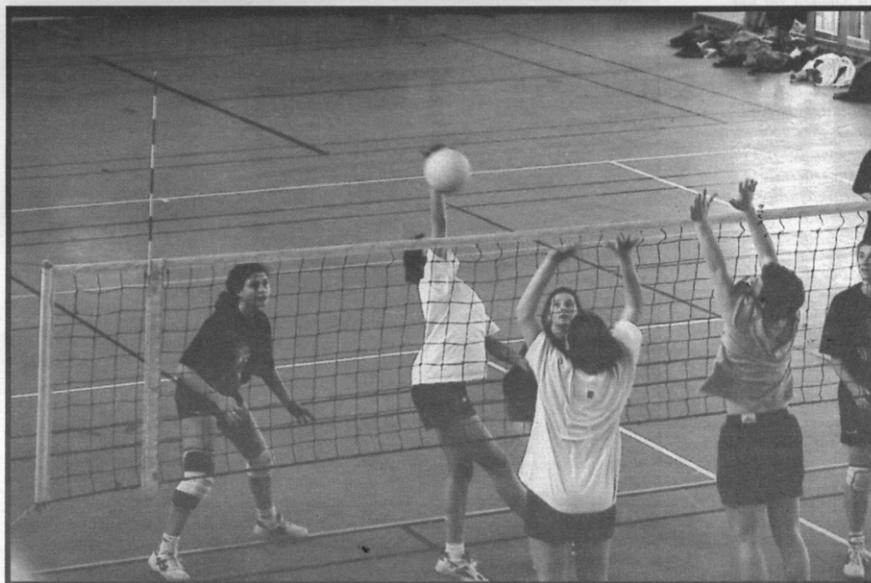
Op woensdag tien februari organiseert Sportraad — een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie — de IFB-finaledag, waar de beste kringploegen tegen elkaar uitkomen. Sinds oktober speelden een goede duizend studenten geregeld een wedstrijd in de voetbal-, minivoetbal-, basket- of volleybalcompetities.

Na de poelewedstrijden in de voorrondes, ging ongeveer de helft van de ploegen door naar de eindronde, die dus woensdag zijn beslag krijgt met alle finales en troostingswedstrijden. De Germania-damesvoetbalploeg, bereikte in haar eerste jaar onmiddellijk de finale. De Germania-damesvoetbalploeg is gegroeid uit de cheerleaders die vorig jaar de herenploeg naar de halve finales stuwden. Zoveel succes heeft de meisjes ertoe aangezet het dit jaar zelf te wagen. Sportverantwoordelijke Brenda trok aan de kar, op de eerste kringvergadering werd Ben bereid gevonden de ploeg te trainen, en de ploeg was geboren. Via de Valven werden alle meisjes aangespoord om mee te komen trainen. Flink wat reaktie, en zo'n vijfentwintig meisjes kwam mee-spelen op de eerste training.

Elke week werd er gewerkt, ook als het sneeuwde. Konditietraining en theoretische lessen trokken het peil naar omhoog, en een vaste kern vormde zich. Aangezien het voor verschillende meisjes het eerste contact was met voetbal, kon Ben niet uitgaan van de individuele kwaliteiten van de speelsters. Hij opteerde ervoor de ploeg als team uit te bouwen, met een stevige tactische basis en een aanvullend spelconcept.

Voorronde

De meisjes werden onmiddellijk voor de leeuwen geworpen. De eerste IFB-wedstrijd tegen Katechika werd een onverwachte meevaller: de organisatie vulde de gaten waar het individueel talent nog moest groeien, er stond een ploeg op het veld die haar vrouwtje kon staan. De 2-1 overwinning werd gevierd met het ingestudeerde dansnummerje en de Germania-oerkeret. Pedagogie was andere koek. Intrinsiek misschien wel de sterkste ploeg in de competitie, maar helaas met te veel problemen om voldoende speelsters bijeen te vinden. Tegen tien man klopte het Germania-systeem blijkbaar niet meer, een 0-3 nederlaag was dan ook het verdikt. Dit gaf Ben inzicht in de laatste zwakke schakels van het systeem, dat voor de volgende match werd geperfectioneerd. Aanvankelijk overrompeld door het grote aantal toeschouwers voor Thomas Morus, namen ze toch gemakkelijk afstand. Bij 3-0 kwam Thomas echter dreigen. Het

(foto Ivan Put)

werd een harde match, beide ploegen gingen voor het volle pond. Net zoals bij het mannenvoetbal wordt er al eens een duw gegeven die eigenlijk niet hoort, en na een tackle mag je je vooral niet verontschuldigen. Uiteindelijk bleken echter de individuele kwaliteiten bij Germania ondertussen gegroeid, en zorgden ze voor een 4-3 overwinning. Meteen een ticket voor de halve finale.

De Germania-girls zagen die halve finale met bange ogen tegemoet: voor de eerste maal op het veel technischere Kunstgrasterrein, en dat zonder een van hun topspeelsters. Tegen Loko bewezen ze echter dat ze hun plaatsje verdiend hadden. De angst bij het begin maakte plaats voor plezier in het spel en werd omgezet in drie mooie doelpunten. Ben trok onmiddellijk naar de fak, hing een affiche met de uitslag omhoog en een eerste gratis vat werd aangestoken. Ondertussen is het succes al tot op de kampus overgewaaid, zelfs de profren haasten zich om de speelsters te feliciteren.

Finale

De Germania-meisjes mogen nu woensdag hun kring vertegenwoordigen in de eerste IFB-finale voor vrouwen in de geschiedenis. Hoewel ze de finale in te gaan als underdog, zijn ze toch vast van plan hun vel duur te verkopen. Alles wordt dan ook op het getouw gezet om meteen naar de top te gaan: het belangrijkste daarbij voor Ben is

getrokken, en na de halve finale bleef de ganse ploeg tot in de vroege uurtjes doordoen in de fak. Wat wordt dat na de finale?

Opmerkelijk aan de Germania-damesvoetbalploeg is wel het feit dat zij een trainer hebben. Terwijl veel ploegen enkel de wedstrijden spelen, wordt er bij Germania echt naar een resultaat toe gewerkt. Ben Van Beeck heeft dan ook al ervaring in het vrouwenvoetbal. In het begin kwam zijn aanpak verrassend over bij de meisjes, maar ondertussen zien ze wel dat het resultaat oplevert. De trainer heeft vat op z'n speelsters, en zij beginnen hem ook te kennen. Er is evenwicht tussen de soms strenge, professionele aanpak van Ben enerzijds, en de uitgelaten meisjes.

De teamsprit erin te houden. De ploeg gaat op afzondering — in de fak, en deze keer zijn het de jongens die een cheerleader-act ineensteken. Heel Germania staat achter die benede, volop gemotiveerd, met de eigen bijgelovigheden van Mickey-Mouse-pet tot satijnrood ondergoed. Het schijnt trouwens dat ook bonen eten in de Sedes voor de match, een goede prestatie verzekert. De beloofde toernee heeft de meisjes bij de match tegen Thomas Morus over de streep

enerzijds, en de uitgelaten meisjes. Tot slot nog een kleine pronostiek voor de finale: iedereen is ervan overtuigd dat Germania wint, de meisjes denken met 3-2, de fakhangers twijfelen tussen 3-1 en 2-1. En ook Ben heeft natuurlijk het grootste mogelijke vertrouwen in z'n speelsters.

Pjeroo Van Orshoven

Het volledige programma:

<http://www.spora.student.kuleuven.ac.be/IFB/IFBindex.html>

Expo Leuven

Bij Expo vind je wat je stiekem altijd al zocht.

YOUR POSTER, CARD, FRAME & GIFT SHOP

Diestsestraat 66
Leuven

IFB-finaledag

Volgende woensdag op tien februari vinden de finales plaats van het interfakultair beker-toernooi, georganiseerd door Sportraad. In het Universitair Sportcentrum van Heverlee meten alle besten van het afgelopen jaar zich met elkaar. Hieronder vind je een overzicht van de te spelen troostingen (derde en vierde plaats) en van de grote finales.

Troostingen

Minivoetbal dames	Wina - Merkator	13.00 u
Minivoetbal heren	Groenveld - Wina	14.00 u
Voetbal dames	Loko - LBK	14.30 u
Voetbal heren	Romania - Medica	16.00 u
Basket dames	Ekonomika - VRG	15.00 u
Basket heren	Germania - (Wina of Industria)	16.15 u
Volleybal dames	Medica - (Apollon / Romania)	15.00 u
Volleybal heren	Ekonomika (Apollon of Wina)	16.15 u

Finales

Minivoetbal dames	Cité - Thomas Morus	17.00 u
Minivoetbal heren	Thomas Morus - Apollon	18.00 u
Voetbal dames	Germania - Thomas Morus	18.30 u
Voetbal heren	Apollon - Camillo Torres	20.00 u
Basket dames	LBK - Apollon	20.00 u
Basket heren	Ekonomika - (Wina / Apollon)	21.15 u
Volleybal dames	LBK - (Romania of Apollon)	20.00 u
Volleybal heren	VTK - (Industria of Wina)	21.15 u

Huisvesting Lisst

Dit jaar organiseert Sportraad van 22 tot 26 februari het Leuvens Internationaal Studenten Sport Tornado, of simpelweg het Lisst. Om deze 350 buitenlandse sportieve studenten een slaapgelegenheid te bieden, hebben we nog veel bereidwillige studenten nodig.

Voel je geroepen om mee te werken aan dit tornado op Europees nivo? Of wil je je talen oefenen gedurende een week, of een gratis vakantie in het buitenland verdienen, allemaal in ruil voor enkele vierkante meters van je kot? Twijfel niet langer, vul nevenstaand strookje in en krijg een Lisst-t-shirt en een kaart voor de Lisst op 25 februari. Iemand te slapen leggen houdt in dat je die persoon (personen) bij hun aankomst komt halen aan het sekretariaat (zodat ze de weg van en naar het sekretariaat kennen), ze hun plaats toont en ervoor zorgt dat ze steeds binnen kunnen.

Als je mensen te slapen legt, moet je enkel plaats hebben. Een bed is niet vereist. De buitenlanders hebben normaal gezien zelf een slaapzak en luchtmatras bij. Indien mogelijk breng je dit toch liefst ook zelf mee. Je kan dit briefje opsturen of gewoon eens langskomen of bellen naar het Sportraadsekretariaat; Tervuursevest 101, 3001 Heverlee. Tel. 016/32.91.33 of 32.91.34, Fax: 016/32.91.99.

Ithaka

U beseft het waarschijnlijk niet maar de schone kunsten wachten u op. Ithaka zoekt u om op donderdag vier maart een kunstwerk te bewaken, een receptie te verzorgen, te tappen, ... wie wil alsnog deelnemen aan het Ithaka-project. Indien geïnteresseerd, gelieve dan volgend formuliertje ingevuld te bezorgen bij Kultuurraad, tweede verdieping Stuc ter attentie van Gerlinde Snoeck, te bellen naar 016/23.67.73 of te mailen naar Gerlinde.Snoeck@stuc.kuleuven.ac.be

Naam .....
Adres .....
E-mail .....

Werken stationsomgeving

Vanaf nu weer lekker geplet worden tussen het verkeer als fietser in de Maria-Theresiastraat. Vanaf 8 februari wordt de Maria-Theresiastraat terug geopend voor alle verkeer naar en van het station. De doorgang over de werf naar het station zal dus ook ter hoogte van de Maria-Theresiastraat komen. De Bondgenotenlaan wordt aan het Martelarenplein voor het auto- en busverkeer gesloten, maar als voetganger of fietser kan je nog steeds via de Bond naar het station. Ook beginnen de werken aan het

vorig raadspel

K	R	O	M	Z	W	A	A	R	D
L	A	S	E	I	R	U	W		
A	L	V	E	L	G	M	A		
T	M	A	K	I	K	A			
E	N	E	O	K	S	A	A	L	
R	A	N	S	E	L	A	N	S	
G	U	K	U	I	L	P			
O	P	I	O	W	A	G	O		
U	U	R	M	E	L	E	O		
D	I	A	M	A	N	T	A	I	R

JO MEUWISSEN

Alle verhuur
Video-, klank- en lichtmateriaal
Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR EN CD'S
met of zonder D.J.
KARAOKE (1.500 titels)

016/201.301

verkeersplein voor de Stella aan de Vuurkruisenlaan en de brug over het kanaal. Hier wordt de fietserstunnel afgesloten en afgebroken. Pijlen wijzen je de weg.

Fuif 'Tropisch bos' in de Albatros

Op vrijdag 19 februari organiseert de werkgroep Tropisch Bos van de Vlaamse Bosbouwvereniging in de Albatros een fuif ten voordele van een ekotoerisme project in Costa Rica. De opbrengst gaat integraal naar de Heliconia ecotourist lodge in Costa Rica. Deze lodge werd door de landbouwgemeenschap van Bijagua gebouwd met steun van WWF-Canada, de Cida (Canadian International Development Agency), de Fundaca

Huisvesting Lisst: 22 tot 26 februari 1999

Ik ben geïnteresseerd in: Begeleiden Te slapen leggen

Aantal personen: .....

Opmerkingen (bv. nationaliteit): .....

Naam: .....

Adres te Leuven: ..... Tel.: .....

Adres thuis: ..... Tel.: .....

E-mail-adres: .....

(The Foundation for the Development of the Arenal Conservation Area) en de Arenal Conservation Area. Met behulp van dit ekotoerisme project willen zij dit waardevol levelwoud mee helpen beschermen. De prijs bedraagt 150 frank in voorverkoop.

tweehonderd aan de deur. Kontaktpersonen zijn Dries Gorissen (email Dries.Gorissen@LIN.Vlaanderen.be of P. Van Ostaenlaan 99 bus1, 3001 Heverlee) en Peter Viaene (Peter.Viaene@LIN.Vlaanderen.be of Schreursvest 27, 3001 Heverlee).

superkruiswoordraadsel

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
11																				
12																				
13																				
14																				
15																				
16																				
17																				
18																				
19																				

Horizontaal — 1 Niet erg kieskeurig persoon — Steen die vonken geeft 2 Zeezoogdier — Meelijwekkend 3 Spil — Europese rivier — Toiletgereedschap — Ondeskundig persoon — Pers. vnw. 4 Grote bijl — Bazige vrouw — Vlaamse gemeente — Karaat — Deel van een fiets 5 Edelgas — Zonder fut — Vleesgerecht 6 Lijfeigene — Mollengang — Familielid — Slingerplant 7 Loofboom — Voorzetsel — Woonplaats — Griekse letter — Wiel 8 Luitenant — Vertikaal, schragend stuk — Fijngemalen eikenschors — Nivo, hoogte — Muzieknoot 9 Licht in het hoofd — Geldzakje, beurs 10 Wapen — Platvis — Lichaamsdeel 11 Gregoriaans kerkgezag — Voortdurend 12 Voorzetsel — Eerlijk — Waardeloos, vervalst — Gedichten — Muzieknoot 13 Europeaan — Vervoermiddel — Karbolzuur — Lengtemaat — Bewijs van kooprecht 14 Tafeltes — Kielwater — Zoogdier — Versteving voor gebroken ledematen 15 Vroegere naam van Thailand — Jammerklaht — Deel van het oog 16 Deel van een schip — Boksterm — Duitse stad — Vlaams plaatsje — Bevel 17 Meisjesnaam — Erkentelijkheid — Vreemde munt — Amerikaanse hoofdstad — Reeds 18 Uiteindelijk — Dodelijk 19 Bekwaam regeerder — Sport.

Vertikaal — 1 Opslagplaats — Streekgebonden dansvorm 2 Geraamte — Tevredenstellen 3 Meisjesnaam — Sentimentele vervolgserie — Kledingstuk — Fijngemaakt eten — Muzieknoot 4 Zoogdier — Voorzetsel — Kachel — Zoogmoeder — Fotografisch produkt 5 Rijstbrandewijn — Vetomedewerker — Duits filosoof 6 Blijvende ziekte — Lichamelijk lijden — Houding, pose — Bijbelse naam 7 Voertuig — Bijbelse plaats — Hongaarse komponist — Pers. vnw. — Toiletgereedschap 8 Lengtemaat — Egyptische maangodin — Komvormige laagte — Versterkt bouwwerk — Muzieknoot 9 Persoon met afwijkende ideeën — Saai afgelegen dorpje 10 Geraspte snuiftabak — Oude Spaanse munt — Insekt 11 Vrucht — Lichaamsopeningen 12 Universitair ziekenhuis — Bloem — Tuil — Mitisch koning — Muzieknoot 13 Nachtvogel — Voorzetsel — Naakt kinderfiguurtje — Mansnaam — Europeaan 14 Aaneenschakeling — Deel van het jaar — Gemeente in Gelderland — Keur 15 Ontuchtige vrouw — Met luide stem — Vreemde voornaam 16 Lichte slag — Muzieknoot — Engelse stad — Griekse letter — Zoogdier 17 Kluitenbreker — Vreemd, wonderlijk — Onderricht — Onvrindelijk — Vlaams plaatsje 18 Geleidende stof — Meisje in de prepuberteit 19 Volstrekt niets — Tegoe bij een bank.

Door Filip De Keukeleere

Homofobie (vervolg)

vervolg van p. 2

norme fijne tijd geweest zijn, Katrien, want kijk: net zoals jij het zou willen, zagen ze er ook nog een weerspiegeling van in het recht en de moraal. Het helpen van Joden werd beschouwd als landverraad: een aberratie (zo noem je het toch, Katrien?) die hoe dan ook het kop in moest worden gedrukt. Iedereen moest en zou normaal doen en denken.

Nu denk ik wel dat zelfs Katrien geen aanhangster is van dit nazistisch-Duitse idee van 'normaliteit'. Maar dat is niet uit te maken uit haar woorden. Ze kan me natuurlijk verwijten dat ik haar zinnen volledig uit hun context heb gerukt, maar vraagt ze daar niet zelf om. Als ze haar exposé meer kracht wil bijzetten door dure woorden te gebruiken en het geheel nog eens extra in de verf wil zetten met filosofische statements, zou ze ook de kunst moeten verstaan om enkel die statements te gebruiken, die ze ook in andere discussies kan aanwenden. Anders krijgen ze nogal snel een arbitraire bijklink. Neen, Katrien is geen 'weldenkend' intellectueel. De term pseudo-intellectueel past haar beter.

Ik kan natuurlijk nog een aantal dingen aanhalen, zoals bijvoorbeeld: 'de afwijzing (van homoseksualiteit) is een op onze oernatuur gebaseerde norm die niet uit te roeien is.' Er is geen enkele norm die gebaseerd wordt op de natuur, laat staan op onze eigenste 'oernatuur'. Normen en waarden zijn net zoals het begrip 'normaliteit', produkten van de menselijke cultuur. Ook al zal Katriens 'oernatuur' natuurlijk een beetje gesofistikeerder zijn die van haar medemens. Voor ik aan het 'tenslotte' begin nog even dit: ik zei al dat ook ik problemen heb met de schijn-verdraagzaamheid, maar dan enkel en alleen omdat deze zoveel haat, onbegrip, onwetendheid en domheid kamoufleert. Dit kom je al snel te weten als je er als homo toch hetero uitziet (whatever that may be) en je je oor te luisteren kan leggen bij de echte hetero's.

Tenslotte wens ik Katrien een vruchtbare carrière toe als student en wil ik ze nu reeds aanraden hoe dan ook bedrijfspsychologie te gaan studeren, waardoor ze zo weinig mogelijk in contact zou komen met de 'abnormalen' in deze wereld (homo's, gehandicapten, mensen met een depressie, illegalen en dergelijke meer).

Naam en adres bekend bij de redactie Homofobie (4)

Rond de vijftiende eeuw waren er in Parijs. Diogenisten die om de gelovigen te bespotten publiekelijk honden en muilezels doopten, of mongolen tot pastoor benoemden. Een prachtige provocatie vond ik dat. Niet omdat ik tegen religie ben maar wel omdat ik bevrijdende humor kan appreciëren. Nu wil een absolute minderheid (en uit gebrek aan strijdthema geven sommige arrivistische politici daar aan toe) homo's/lesbiennes laten trouwen en kinderen opvoeden. Lachen is nu jammer genoeg 'ferboten'! Integendeel, je bent 'onverdraagzaam' als je niet akkoord gaat en er komt nog wel een wet tegen uitspraken in deze trant. Ach ja, ooit moesten we geloven dat Maria een maagd was; elke tijd heeft zijn dogmatiek nietwaar, en steeds denkt iedereen er vreedzaam het zijne van. In ieder geval als homo's ooit mogen trouwen, dan met dan voor mijn part ineens ook een transksexueel tot miss België verkiest, Tom Lanoye seksuele opvoeding laat geven op school, en Elio Di Rupo ambassadeur maakt van Unicef.

Stefana Vanpeteghem, eerste licentie rechten Homofobie (5)

Volgens de inlichtingen die ik inwon (via het net en het studentensekretariaat) is er geen studente met de naam Katrien Nau-

wens ingeschreven in de eerste kandidatuur psychologie. Wie draagt hier nu de grootste verantwoordelijkheid voor het verspreiden van die informatie? Toch een reactie. Enerzijds voor de fun, anderzijds omwille van enige rechtzettingen (daar de Veto-redactie toch reeds in welbepaald deel informatie verder de wereld instuurde). De reactie van niet-holebies tegenover holebies die juffrouw Nauwens beschrijft, is niet nieuw. Een verdraagzaamheid opvoeren voor de schone schijn is beter bekend als het fenomeen van de 'political correctness'. Mensen betonen een naar meerderheidsnormen geldend gedrag van tolerantie zonder daadwerkelijk te kunnen spreken van aanvaarding van de andersheid van de individuen of groepen waarmee ze in de huidige plurale samenleving (ongevraagd) gekonfronteerd worden. Men belijdt; dan eerder het respect voor de andersheid dan wel dat men dat respect beleidt.

Het eerste is, mijns inziens, ook het-

gezonderd voor wat de weerspiegeling in het recht betreft omdat er op dat vlak in Vlaanderen en België nog maar weinig voor handen is — kan ik u vanuit wetenschappelijke literatuur bij de andere beweringen gerust het tegendeel bewijzen. Feit is hier dat u een aantal hoogst persoonlijke indrukken rond homoseksualiteit verheft tot altijd en overal geldende uitspraken. Nu, ook de diverse wetenschappen zijn niet waardenvrij; maar daar gaat u blijkbaar aan voorbij in functie van uw eigen mening en gevoelens. Als je uitgaat van een kwantitatief gemiddelde als norm, dan kan homoseksualiteit inderdaad niet als 'norm'-aal gelden. Maar dat is gezinszins de vraag.

De vraag die mede van holebiesexualiteit uitgaat is er één naar erkenning en een rechtvaardige en humane vormgeving van de samenleving. Homoseksualiteit is — net zoals heteroseksualiteit trouwens — een sociaal-historische uitvinding die — aldus volgens sommige wetenschappers — door

men plots interesse heeft gekregen voor de stadsfinanciën. Jammer is wel dat de doorlichting van de Leuvense financiën, zoals gepubliceerd in Veto nummer zeventien, kennelijk nogal eenzijdig gebeurde. Zo bevat het artikel nogal wat tegenstrijdigheden en insinuaties, die al snel de indruk wekken van een vooringenomen houding. Te recht heeft men het over de voorgaande desinvestering en verloedering, en de noodzakelijke ommekeer die de nieuwe CVP-SP coalitie tot stand bracht. Daarnaast wordt gewezen op de aanvaardbare schuldratio, de afvlakking van de belasting en het positieve Tobback-effect op investeringsfondsen en prive-investeerdens en het succesvolle inspelen op de immobielmarkt. Besluit: Leuven is niet bankroet. Maar toch verandert de evaluatie plots. De stadsvernieuwingprojecten krijgen zomaar het etiket 'megalomaan' en het investeringsbootje zou dan toch instabiel zijn. Zonder dat hier verdere aanwijzingen voor worden gegeven.

Als of auteur wil suggereren dat we terug moeten naar de jaren tachtig, waarin zelfs noodzakelijke investeringen uitbleven en nieuwe projecten doodgeboren waren. Of toch niet? Want als het stadsbestuur dan beslist om de investeringen tijdelijk te plafonneren, dan gaat dit volgens de auteur weer ten koste van de deelgemeenten. Moet het nu meer of minder zijn? Of ging het er gewoon om wat verwarring te scheppen?

Een jonge kritische blik op het beleid is altijd welkom. Het behoort ons voor verstarring en opent soms perspectieven voor oplossingen. Dat is overigens wat nu gebeurt na jarenlange blokkering van alle plannen door de vorige CVP-PVV coalitie. Vroeger kon niks, nu gaat de nieuwe coalitie met voortvarendheid de noodzakelijke investeringen aan en combineert ze meteen met projecten die bijdragen tot de stadsheruitvinding. We zijn dan ook aangenaam verrast dat deze projecten nu ook de studententpers halen. Alleen jammer dat die doorlichting blijft steken in een paar voorgekauwde en inkonsistente fait-divers over sentjes en procenten. We hadden een creatievere invalshoek verwacht waarin bijvoorbeeld de rol van studenten en universiteit in de stadsherwaardering eens werd bekeken.

Zo blijft het nog steeds wachten op een verkeersplan voor de universiteit, waardoor een hele hoop voorspelbare autoverplaatsingen van en naar de kampus generationaliseerd zouden kunnen worden. Ook blijft de rol van de universiteit in het hele concept van stadsheruitvinding en het stedelijk weefsel nog steeds een groot vraagteken. Is er ruimte voor gezamenlijke projecten die zowel stadsbewoners als studenten ten goede komen? Projecten zoals het Stuc-Arenberginstituut bewijzen dat succesvolle samenwerking mogelijk is maar jammer genoeg nog steeds erg zeldzaam. Want als de studenten dan toch zo bekommerd zijn over de budgettaire toestand van Leuven, mogen zij gerust weten dat de stad meer dan vragende partij is om de investeringslast van vernieuwde projecten te delen met andere, loyale partners zoals de universiteit. We hopen dat dit een nieuwe invalshoek kan worden voor het medebeheer van de studententbeweging.

Wim Peeters
Pieter Tratsaert, Jongsocialisten
Leuven

Rektor

Rektor Oosterlinck doet precies nog alsof hij het pistool van Stalin in zijn rug voelt. Waarom zegt hij niet dat ingenieurs alleen uit zijn op tantes en, op termijn, overnamen van hele bedrijven? Zo is het en ze maken wel degelijk de financiële elite uit. Dan kan hij pas concurreren met de USA, of beter, gekoloniseerd worden, in plaats van nu twee meesters te dienen.

Bernard Laquet, boekhouder

DONDERDAG 11 FEBRUARI 1999
Zaal Rosenberg
Presentatie:
Dimitri Leue
(bekend van Man Bijt Hond)

17de
interfakultair
songfestival

5 AFTER PARTY

geen waar juffrouw Nauwens van getuigt. Waar ik me over verwonder, is het feit dat ze de hele zaak enkel betreft op homoseksualiteit. Juffrouw Nauwens, fulmineert u nu tegen ideologische hypokrisie of tegen homoseksualiteit? Mij is het niet geheel duidelijk. Enerzijds spreekt u onrechtstreeks in navolging van Levinas over het etische appel dat uitgaat van het gelaat van de ander, anderzijds weigert u pertinent dit appel door te trekken tot het 'fundamenteel bevragen van zichzelf ondergeschikt aan die of het andere'. Het klopt dat het nieuwe taboe rond (namelijk het voor de schijn tolereren van) homoseksualiteit veelal gebaseerd is op het aanhangen van herschikte waarden en normen zonder deze emotioneel te integreren in het eigen persoon-zijn. Laat staan in maatschappelijke structuren. Maar bestaat de uitdaging er niet eerder in om net deze processen trachten te ontwaren en/of op te lossen, dan wel bij te treden en te versterken?

In uw argumentatie omtrent de erkenning van de andersheid van homoseksualiteit (en ik gebruik deze term hier voor homo's, lesbiennes en bisexuelen) heeft u het over een gelegitimeerde afwijzing van homoseksualiteit op basis van natuurlijke normen. Emansipatorische initiatieven die een toegeving zijn aan invloedrijke lobbies, het ontbreken van wetenschappelijke grondslagen, de afkeuring van cultuuruitingen (zoals bijvoorbeeld Roze Zaterdag of het homohuwelijk) die hun weerspiegeling zouden vinden in recht en moraal. Uit-

een dominante meerderheid bedacht werd en in stand gehouden wordt om een minderheid te creëren en deze blijvend te kunnen controleren. Indien u van het fenomeen zou willen afgeraken, trekt u, volgens deze zienswijze, dus van leer tegen de verkeerde kant; of alleszins op een weinig efficiënte manier. Als men enkel uit opgedrongen ideologische humanistische overwegingen een zaak wil egaliseren, juffrouw Nauwens, dan begint men er best niet aan. En ik volg u daarin. Het leidt toch maar tot schijnheiligheid en de verworvenheden zouden te broos zijn. In de praktijk is het zo dat die anderen; er zelf voor moeten ijveren. In het laatste geval neem ik de aberraties, de absurditeiten, maar ook de hypokrisie er graag bij. U blijkbaar niet. Het kleurt nochtans onze dag. In de door u gezette toon wil ik u graag nog het volgende meegeven: voor zover ik kan afleiden heeft u het geluk dat u geen kleurlinge of migrante bent, maar u bent blijkbaar wel een vrouw: met veel sukses in de huidige samenleving. Als het echt te moeilijk wordt dan ben ik er voor u; en al "die anderen".

Drs. Frank Cockx, Assistent Centrum voor Sociale Pedagogiek

Bankroet

Na jarenlang te hebben gedaan alsof de KU Leuven de navel van de wereld is, heeft de studententbeweging sinds kort ontdekt dat zij in een stad leeft, toevallig Leuven genaamd. Een duidelijk signaal hiervan is dat

zoekertjes

(onder Alma III).

- √ De kleurenblinde lezers van Veto eisen ter compensatie een vijftig jaar Veto in 3D.
- √ Annemie van het onthaal van 't Stuc: we staan achter u. De duizenden Annemiefans.
- √ Jeroen, ken uw rechten.
- √ Na de Blaxploitation volgen de Funky Groo-

- ves van DJ Stan in de Stucbar op dinsdag 9/2.
- √ Waarom voor vrouwen maar dertig punten? Seksist!
- √ Een gelukkige verjaardag aan Wendy 1. Je bent nu oud en wijs, dus weet je van wie dit komt.
- √ Beste Stevenantius, ik moet er nog even over nadenken. Hieronimus van Baskerville.
- √ Topless-funky violence, met andere woorden honderd procent Blaxploitation in AV 01.12 op dinsdag negen februari vanaf 20 u.
- √ Proficiat Wendy 1, op uw dies natalis! nummer 2.
- √ Annemie en Wim van het onthaal van 't Stuc eisen twee poppen, zodat ze deze week een weekje vakantie kunnen nemen.

kolofon

Veto
 's Meiersstraat 5
 3000 Leuven
 Tel 016/22 44 38
 Fax 016/22 01 03

Jaargang 25
Nummer 19
8 februari 1999

Ver. uitg.: Benny Debruyne
Hoofredactie: Jeroen Lissens
Redaktiesekretaris: Benny Debruyne

Redactie: Aernout Beke, Bart De Schrijver, Sofie Overstijns, Katrien Darras, Joost Helsens
Doka: Dirk Bernard, Jimmy Debruyne, David Maesen, Ivan Put
Medewerkers: Stijn Bovy, Marie-Anne Dedeurwaerdere, Yves Dejaeghere, Margo Foubert, Dieter Maes, Kristof Messiaen, Herman Pauwels, Jeroen Peeters, Maarten Van Meer, Pjeroon Van Orshoven
Layout en vormgeving: Aernout Beke, Dirk Bernard, Kristof Daniels, Marie-Anne Dedeurwaerdere, Yves Dejaeghere, Filip De

Keukeleere, Bart De Schrijver, Joost Helsens, Anja Kovacs, Sofie Overstijns, Ann Van De Moortel, Hans Vandenabeele, Dtp: Filip De Keukeleere, Hans Vandenabeele
Spelling: Benny Debruyne, Filip De Keukeleere, Hans Vandenabeele

Eindredactie: Benny Debruyne, Ann Van De Moortel
Assistentie-eindredactie: Aernout Beke

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
 Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Opplage: 9000 eksemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnementen
 Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering
 iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

- √ Kultuurraad organiseert Ragga & Jungle van Riot Squad op woensdag tien februari in de Zuilenzaal, Naamsestraat 69.
- √ Pantashopper rules in de 's Meiersstraat.
- √ De vrijwilligers van Da Extravaganza Alter-

- nativa Days worden op dinsdag negen februari om 19u30 in AV 01.12 verwacht.
- √ Valentijnzoekertjes moeten op vrijdag twaalf februari voor 16 uur binnen zijn.

WIE VAN DE DRIE??

Tiensestraat 118
 Tel: 23.70.30

Tiensestraat 88
 Tel: 23.70.02

Naamsestraat 115
 Tel: 23.70.08

Ma.-Dp. 9 - 22u.
 Vr. 9 - 20u.
 Zat. 10 - 17u.

Ma.-Vr. 9 - 19u.

Ma.-Vr. 9 - 19u.
 Zat. 10 - 17u.

aangepaste uren tijdens KUL vakantieperiodes

agenda & ad valvas

DOOR ANN VAN DE MOORTELE

DINSDAG

- 14.00 u **TENTOONSTELLING** Doorlopende striptoonstelling van 14 uur tot 18 uur, in Arenberginstituut, Naamsestraat 96, org. Kultuurraad.
- 20.00 u **TENTOONSTELLING** Striptoonstelling panelgesprek met de tekenaars van 'Bittercomix' over de striptekunst in Zuid-Afrika, in Arenberginstituut, Naamsestraat 96, org. Kultuurraad.
- 20.00 u **FILM** Cult: Inleiding in Blaxploitation: Topless funky violence met Pam Grier en Isaac Hayes, in AV 01.12.
- 20.00 u **FILM** Harvest Special: 'Not all that the world does, is good for a Mennonite' van Lut Vandekeybus. Een poëtische en sterke film over de Mennonieten in hun strijd tegen de vooruitgang en de moderne wereld, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
- 20.00 u **FILM** Filmfun: 'Professione: reporter' van Michelangelo Antonioni met Jack Nicholson in een meesterlijk opgebouwde film met een eindsceën die behoort tot de hoogstandjes van de filmsgeschiedenis, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
- 20.30 u **TEATER** 'Vuile handen' van Jean-Paul Sartre door De Roovers met Robby Cleiren, Sara De Bosschere, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

WOENSDAG

- 13.00 u **TEATER** Uur Kul'tuur. Dirk Van Esbroeck en Tine Ruyschaert brengen Federico Garcia Lorca, in Foyer Schouwburg, toeg. gratis, org. Kultuurkommissie.
- 14.00 u **TENTOONSTELLING** Doorlopende striptoonstelling van 14 uur tot 18 uur, in Arenberginstituut, Naamsestraat 96, org. Kultuurraad.
- 20.30 u **TEATER** 'Vuile handen' van Jean-Paul Sartre door De Roovers met Robby Cleiren, Sara De Bosschere, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
- 23.00 u **FUIF** met DJ Riot Squad, in Arenberginstituut, Naamsestraat 96, org. Kultuurraad.

DONDERDAG

- 20.30 u **DANS** 'Appetite' met een choreografie van Meg Stuart en Ann Hamilton, gebracht door Damaged Goods, in Dansstudio, Naamsestraat 96, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
- 20.30 u **TEATER** 'Vuile handen' van Jean-Paul Sartre door De Roovers met Robby Cleiren, Sara De Bosschere, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

VRIJDAG

- 20.30 u **DANS** 'Appetite' met een choreografie van Meg Stuart en Ann Hamilton, gebracht door Damaged Goods, in Dansstudio, Naamsestraat 96, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

ZONDAG

- 20.00 u **FILM** New Harvest: 'Hamam-II bagno turco' van Ferzan Ozpetek. Hammam is een sterke film over de waarde van culturele tra-

Alfa

- 08/02 om 22.00 u: Prehistorische avond, in Fak Letteren. • 11/02 om 20.00 u: Lezing P.M. Vermeersch, "Silexontginning in Europa", in het kader van de prehistorische week, in MSI 02.28.

BIOS

- 12/02 om 20.00 u: Oude zakkenkantus, in Waaiberg.

Canonica

- 10/02 om 20.30 u: Lustrumeantus, in Tir Na Nog.

Ekonomika

- 08/02 om 22.00 u: Karnavalfuif, in Albatros.
- 10/02 Jeneveravond, in Dulci.
- 10/02 om 22.00 u: tweede lic. TEW Crazy Dance Party, in Samambaia.

EOOS

- 11/02 om 20.00 u: Tapavond, in Fak letteren.

Exacte Wetenschappen

- 14/02 om 22.00 u: Plan Sjarel, in 't Plectrum.

Germania

- 09/02 om 21.00 u: Karaoke, in Fak letteren, eerste verdieping. • 09/02 om 21.00 u: Karaoke, in Fak Letteren, eerste verdieping. • 10/02 Germania Dames spelen Finale IFB (voetbal), in Sportkot.

Historia

- 10/02 om 20.00 u: Kringvergadering, in

- ditie en over de ontmoeting tussen culturen, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
- 22.00 u **KONSERT** Jazz op zondag, in Stucbar, toeg. gratis, org. Stuc.

MAANDAG

- 20.00 u **FILM** Filmfun: 'The killing' van Stanley Kubrick, het allereerste meesterwerk van de regisseur is tevens de peetvader van de recente misdaadklassiekers zoals Reservoir Dogs en L.A. Confidential, in Stuczaal, toeg.

- Perma. • 14/02 Feestweek. • 15/02 Feestweek.

KLIO

- 08/02 om 14.00 u: Schaaknamiddag, in FAK Letteren. • 09/02 om 20.00 u: Quiz Sociaal ten voordele van Poverello, in MSI 03.18. • 10/02 om 20.00 u: PV, in 's Meiers. • 11/02 om 20.30 u: Kantus, in stella. • 15/02 om 19.00 u: Opening Striptentoonstelling, in Eksposaal Letteren.

LBK

- 09/02 om 08.45 u: Industriedag, vanaf 08:45 u tot 17:15 u, in Landbouwinstituut. • 11/02 om 20.00 u: Zeventiende interafkultaire Songfestival en After party, gratis busdienst: Ladeuze/ Gnoargl/ Minnepoort/ Naamsepoort/ Sint-Jacobsplein vanaf 18:45 u, in Rozenberg (Oud-Heverlee).

Medica

- 11/02 om 22.00 u: Avond van de slechte smaak, in DOC's bar. • 14/02 om 22.00 u: Valentijnsavond, in DOC's bar.

Medisoc

- 09/02 om 19.30 u: Halftime diner eerste Lic., in Wiering. • 12/02 om 22.00 u: Galabal, in Metropol.

Musicologica

- 10/02 om 20.30 u: Popoll en cocktailavond, in Perma Fak Letteren. • 11/02 om 21.00 u: Disco-funk-avond, in Perma fak Letteren.

Musikologica

- 09/02 om 21.00 u: Fuif 'shut up and dance' + groepje "Splash", in Blauwe Kater.

- 100/125/150/175, org. Stuc.
- 20.30 u **TEATER** 'De ongelukkige' door toneelschur Haarlem in een regie van Javier Lopez Pinon, in Vlamingenstraat, 83, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.
- 22.30 u **FILM** New Harvest: 'Hamam-II bagno turco' van Ferzan Ozpetek. Hammam is een sterke film over de waarde van culturele traditie en over de ontmoeting tussen culturen, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.

NFK

- 10/02 om 13.00 u: Broodmaaltijd, in STDL. • 11/02 om 13.00 u: Open POC-vergadering, in STDL. • 11/02 om 22.00 u: Karaoke-avond + fuif, in Biertuin.

Pedagogische kring

- 08/02 om 19.00 u: Pedagogische week: films, in MTC. • 09/02 om 20.00 u: Thema-avond: ervaringsgericht onderwijs, in AP I. • 10/02 om 20.00 u: Thema-avond: Migranten, in AP I. • 11/02 om 20.00 u: Optreden: The White House Band, in PDS.

Psychologische kring

- 09/02 om 19.00 u: Lezing: Afgestudeerde psychologen over hun werk, in P.S.I. 00: 14. • 10/02 om 20.00 u: A.V. Psychologische kring VZW, in P.S.I. • 12/02 om 21.00 u: Galabal, in Zaal Rozenberg (Zoet Water).

ROMANIA

- 08/02 om 20.30 u: Romaniatoneel: 'Croisades', in Malpertuistheater. • 09/02 om 20.30 u: Romaniatoneel: 'Croisades', in Malpertuistheater. • 10/02 om 20.30 u: Romaniatoneel: 'Croisades', in Malpertuistheater. • 11/02 om 20.30 u: Romaniatoneel: 'Croisades', in Malpertuistheater.

VRG

- 08/02 Derde lic-cantus, in Het Plectrum.

Wina

- 10/02 om 22.00 u: Winabar, in RC-bar.

"Ik zou mezelf toch onderscheiding geven"

Het nieuwe muziekkreuk deed de voorbije weken heel wat stof opwaaien. Een gevestigde waarde als I Fiamminghi valt uit de boot,

Zita Swoon wordt voor het eerst wel gesubsidieerd. Een mooie gelegenheid om de verantwoordelijke voor deze heisa — minister van cultuur Luc Martens (CVP) — aan de tand te voelen en om meteen eens te polsen wat hij en zijn kabinet de voorbije vier jaar uitspookten en wat niet.

Veto: In De Zevende Dag insinuerde u dat er voor I Fiamminghi en het Vlaams symfonie-orkest wellicht een overgangsregeling mogelijk zal zijn. Heeft een dekreuk z'n als u het niet konsekwent toepast?

Martens: «Bij nader toezien blijkt inderdaad dat het dekreuk tot dit punt iets te stroef en te rigide is. Het parlement, de regering en de sektor zelf hebben uit het oog verloren wat er moet gebeuren als er iemand uit de boot valt. Nu, men kan ofwel de botte bij hanteren en onmiddellijk de subsidies onthouden — wat het geval dreigde te zijn —, of men kan een systeem inbouwen waardoor gezelschappen slechts bij een tweede afkeuring definitief uit de boot vallen, zoals dat in Nederland het geval is. We hebben tijdens de overgangsfase geopteerd voor het Nederlands systeem. Op die manier pakken we het probleem structureel aan: de konsekwente toepassing van het dekreuk wordt gehandhaafd, maar anderzijds zijn de gevolgen ervan minder brutaal.»

Veto: Er zou dus nog een tegemoetkoming zijn voor gezelschappen die uit de boot vallen. In De Zevende Dag zei u tevens dat het geld uit de pot van de projeksubsidies moest komen.

Martens: «Nee, dat geld zal uit de algemene middelen van de Vlaamse regering moeten komen. Het geld zal uit de herschikking van de middelen bij de begrotingskontrole komen. Dat zal meteen toelaten om, op vraag van de beoordelingskommissie, dertig of veertig miljoen extra te vragen die voorlopig in een soort aanvullend sirkwiev zitten, maar na de overgangsfase geïntegreerd zullen worden in het gewone subsidiesirkwie. Er zal zeker niet geraakt worden aan de projektpot. Het gaat om supplementaire middelen.»

Veto: Volgens het nieuwe dekreuk krijgen sommige instellingen een erkenning, maar geen subsidie. Moet deze erkenning een kwaliteitslabel vormen die de kans op sponsoring groter maakt?

Martens: «Een erkenning vormt inderdaad een kwaliteitslabel. Maar het is tegelijk zeker een soort van ticket dat hen toelaat de file te passeren als men met een projekt aankomt. De ensembles of instellingen die een erkenning hebben zullen als eerste in aanmerking komen om een projeksubsidie te krijgen.»

Veto: Het systeem van kultuurambassadeurs is sinds 1993 ingevoerd. Wat vindt u er persoonlijk van dat kultuur gebruikt wordt om een identiteit op te bouwen?

Martens: «Een dynamische kultuur is een teken van een sterke ekonomie en vice versa. Daarenboven kan men zich met de kulturele taal in het buitenland gemakkelijk presenteren. Zo heeft Vlaanderen in het buitenland de naam een land te zijn met een grote kulturele dynamiek. Dat gaat van de Vlaamse Primitieven tot bijvoorbeeld Panamarenko of Jan Fabre. Die lange reeks van grote namen roept een positief vooroordeel op waardoor er ook een nieuwsgierigheid komt naar de andere aspecten van Vlaanderen. In die zin werkt kultuur drempelverlagend voor andere facetten van ons maatschappelijk leven waarvan de ekonomie deel uit maakt. De ambassadeurs zijn representatief voor de kwaliteit waarvoor Vlaanderen staat.»

Veto: Vindt u niet dat er op die manier geraakt

wordt aan de inhoudelijke en artistieke waarden van de mensen die als kultureel ambassadeur worden benoemd?

Martens: «Nee, de identifikatie met Vlaanderen beperkt zich tot enkele labels die duidelijk aangeven aan hun publiek dat ze uit Vlaanderen komen. Voor de rest bewaren ze volledig hun artistieke vrijheid. Alleen is het zo dat wanneer ze naar het buitenland gaan als kultureel ambassadeur, ze op het podium moeten duidelijk maken dat ze uit Vlaanderen komen.»

Veto: Kultureel ambassadeurs zijn blij met de toekenning van dit label omdat er een prijskaartje aan verbonden is. Verder kan het die kunstenaars weinig schelen. Is dit dan geen vorm van uitkopen van de kulturele sektor?

Martens: «Voor sommigen is dit inderdaad zo. Maar anderen zoals bijvoorbeeld Boogie Boy en Circus Ronaldo krijgen geen geld en zijn toch tevreden met de titel, omdat ze in het buitenland een uitstraling krijgen die ze voorheen niet hadden. Het blijft natuurlijk een spanningsveld omdat zo de hele diskussie op gang komt wat nu precies Vlaams is en of dit wel bestaat. We willen helemaal

daag werken we anders: we doen zelf een voorstel waarbij we wel proberen de verschillende maatschappelijke opvattingen weer te geven. Een voorstel wordt informeel getoetst in verschillende middens. Zo kunnen we in de kommissies toch een weerspiegeling krijgen van de maatschappelijke realiteit.»

«Het kultuurpakt, zoals het vandaag wettelijk en dekreukal is bepaald, heeft geen zin meer. Het is achterhaald; mensen worden verplicht zich te presenteren tegen een partijpolitieke achtergrond. Problem is dat het kultuurpakt valt onder de nationale wetgeving. Het is de nationale overheid die deze wet moet wegwerken. Aan Franstalige zijde is men echter niet bereid om hem op te geven.»

Veto: In welke mate kan het kultuurpakt misbruikt worden door extreem-rechtse organisaties die vinden dat ze ook in de pap moeten te brokken hebben?

Martens: «Misbruik vanuit die hoek is inderdaad mogelijk, maar is tot nu toe nog niet voorgevallen. Er zijn wel enkele klachten gekomen van het Vlaams Blok omdat

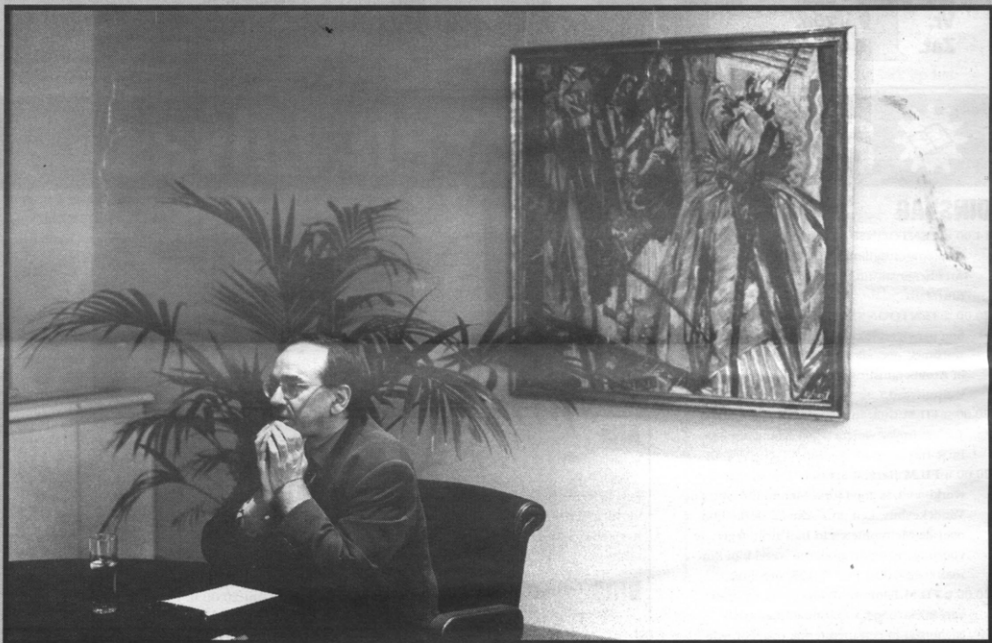
dus een ander soort onderwijsbeleid doorvoeren, dan hetgene dat de laatste jaren aan de gang is.»

Veto: Maar wilt u nu eigenlijk liever onderwijs of kultuur?

Martens: «Dat is een stoute en ambetante vraag. Er zijn eigenlijk maar drie departementen die mijn interesse wegdragen: kultuur, onderwijs en welzijn en volksgezondheid. Ik ben namelijk iemand die met mensen moet werken. Zet mij niet op ruimtelijke oflening of op leefmilieu, daar ben ik doodongelukkig. Die departementen zijn mij veel te technisch. Dat ligt mij niet. Ik moet met mensen kunnen praten. De menselijke persoon moet voortdurend in het midden zitten, daar gaat het om voor mij.»

Veto: Hoe evalueert u zelf het beleid van de voorbije vier jaar?

Martens: «Ik vind dat we keihard gewerkt hebben. We hebben een wat moeilijke start gehad omdat ik veel nieuwe mensen heb bijeengezocht. We zijn nogal moeilijk in de startblokken geraakt. Maar eens we op kruissnelheid zijn gekomen, vind ik dat we heel veel hebben kunnen realiseren. Wel

"Volgend jaar op onderwijs of niet?"

(foto Ivan Put)

geen Vlaams nationalisme opdringen. Want juist in de veelkleurigheid van dingen die erkend worden, wordt duidelijk gemaakt dat die Vlaamse identiteit uit vele facetten bestaat die daarenboven een dynamisch karakter heeft. Identiteit is een open en gediversifieerd begrip.»

Veto: Waarom mag — gezien de openheid — dan niet elke kunstenaar uit Vlaanderen de titel 'kultureel ambassadeur' dragen? Er moet wel duidelijk een bepaalde norm zijn om in één adem met de Vlaamse gemeenschap genoemd te mogen worden.

Martens: «Die norm en kwaliteit heeft te maken met personen die in Vlaanderen een bepaalde discipline uitoefenen en daarin toonaangevend zijn. Ze moeten behoren tot het betere van Vlaanderen binnen deze sektor. Het kultureel ambassadeurschap blijft een artistieke appreciatie.»

Veto: Om het even over een andere boeg te gooien: het kultuurpakt is nog altijd van kracht en formuleert letterlijk dat alle ideologische strekkingen moeten aanwezig zijn in de kommissies. Past dit wel in de nieuwe politieke kultuur?

Martens: «Dat is een evenwichtsoefening. Enerzijds proberen we afstand te nemen van de formele regels die men vroeger hanteerde. Vroeger schreef de minister van kultuur bij het samenstellen van zijn kommissies een briefje naar de partijvoorzitters om te vragen wie hij moest plaatsen. Van-

zij niet formeel betrokken worden, maar die klachten zijn telkens weggevoerd doordat het kultuurpakt ook bepaalt dat de ideologische strekkingen de regels van de democratie moeten volgen.»

Veto: Op dertien juni zijn er verkiezingen. Alles staat nog in zijn kinderschoenen. Bent u niet bang voor verlies van de continuïteit?

Martens: «Eigenlijk zou men moeten de kans krijgen — wanneer men opnieuw deel uitmaakt van de regeringsploeg — om op de eerste plaats het ding te doen dat je voorheen deed. Het zou dan ook interessant zijn — als je nog een opdracht krijgt op dat nivo — om continuïteit te kunnen geven aan de opdrachten die je tot dan toe vervuld hebt.»

«Kultuur heb ik zeer graag gedaan en ik zou het inderdaad graag verderzetten. Maar ik heb eveneens een grote belangstelling voor onderwijs, in die mate dat het gaat over het pedagogisch moment. Dus als onderwijsbeleid bestaat uit voortdurende diskussies over rechtsposities en andere reglementaire bepalingen die de creativiteit van het onderwijs finaal dreigen lam te leggen, dan zeg ik nee. Maar op het moment dat het onderwijs opnieuw de ruimte zou mogen scheppen om mensen te motiveren om voor die leeropdracht te kiezen en een boeiende relatie met studenten aan te gaan, dan vind ik dat zeer goed. Ik zou

zijn we in bijzondere jeugdzorg wat minder vooruit gegaan. Soms zou ik ook willen dat we voor kwetsbare groepen forser zouden kunnen vooruitgaan. Ik heb veel geprobeerd op het sportstrategisch plan, maar we zijn nog niet door de hervorming van Blosso geraakt. Voor het bibliotheekdekreuk hadden we gehoopt een hervorming te doen die veel meer afgestemd was op de informatiesamenleving. We zijn er om diverse redenen niet doorgeraakt. Toch vind ik de globale balans goed. Ik zou mezelf toch onderscheiding geven.»

Veto: Is uw nieuwe subsidiëtoekenning geen verkiezingsstunt?

Martens: «Dat is het eerste wat ik hiervan hoor. Ik heb de adviezen van de kommissie gevolgd. Ik heb er altijd voor gepleit het muziekbegrip open te breken. Al een jaar geleden zei men in het parlement: 'Luc Martens zal de eerste rockminister zijn', en toen was er nog geen sprake van verkiezingen.»

Veto: Wel een geluk dat de kommissie uw titel heeft kunnen waarmaken.

Martens: «Dat geef ik toe. Het zou voor mij bruto pech geweest zijn als de kommissie negatieve adviezen had gegeven.»